

Nadaljnje povezovanje kmetijstva

Sestanek direktorjev kmetijskih zadrug na območju mariborske občine, direktorjev in predstavnikov Agrokombinata KZ Slovenska Bistrica in Mlekarn Maribor, ki je bil 17. marca 1975 v Mariboru, je imel namen konkretnjšega dogovora povezovanja omenjenih organizacij v okviru sedanje SOZD.

Sestanka so se udeležili še sekretar Medobčinskega sveta ZKS Maribor Slavko Soršak, predsednik Sveta podravske občine Norbert Jedlovčnik, sekretar Sveta podravske občine Stojan Požar in predsednik Regionalne Gospodarske zbornice Milivoj ing. Rač.

Povezovanje kmetijskih organizacij združenega dela, kmetijskih zadrug, predelovalnih organizacij združenega dela v mariborski regiji je bilo načrtovano s sklepi na več sestankih družbeno političnih organizacij, skupščin občin v posameznih občinah. Povezovanje ni sledilo tem sklepom. Zaradi razdrobljenosti kmetijskih proizvodnih zmogljivosti in ločenosti teh predelovalnih in trgovskih zmogljivosti, očitno ni v prid nadaljnjim prizadevanjem za razvoj proizvodnje in predelave ter plasmama.

To je bila ena izmed osnovnih ugotovitev sestanka. Ta ugotovitev je bila tudi vodilo h konkretnim dogovorom.

V uvodu sestanka je v. d. direktor SOZD KPK dr. Cvetko Doplihar opozoril na nekatere značilnosti in ugotovitve ter probleme. Izhajal je iz dogovora o povezovanju, pri

čemer je opozoril na sklepe o razvoju in povezovanju kmetijstva, ki jih je sprejela skupščina mariborske občine na eni izmed sej v lanskem letu. V teh sklepih so ugotovile, ki narekujejo povezovanje kmetijstva in naloge o organiziranju sedanje proizvodnje, tehnologije in izgradnje predelovalnih kapacitet v tem prostoru. Kolektivi organizacij združenega dela gospodarijo s pomembnimi družbenimi sredstvi, z njimi moramo gospodariti tako, da bomo dosegli najboljše rezultate.

Pri naštevanju dosedanjih rezultatov delovanja SOZD KPK je še posebej opozoril na skupni investicijski program, ki je bil predložen Kreditni banki Maribor. Bile so sklenjene tudi skupne pogodbe za nabavo reprodukcijskega materiala. Opravljeno je bilo skupno investiranje v višini 7 milijonov din; med le-

tom je bilo medsebojno posojanje sredstev za investicije. Sprejet je skupni program razvoja živinoreje za celotno območje, sprejet je program izgradnje hladilnice, klavnice in predelave v Zlatolčju in dogovorjeno združevanje sredstev za te potrebe. Z letošnjim letom pričnemo uvajati elektronsko spremljanje in obdelavo knjigovodskih podatkov. Uveljavljeno je že precej časa skupno obveščanje delavcev. V teku so dogovori za izdelavo skupnega programa razvoja sadjarstva, s prodajo sadja preko hladilnice Maribor. Dogovorili smo se tudi za sodelovanje pri proizvodnji sladkorne pese, za potrebe sladkorne tovarne v Ormožu.

NOSILCI IZVEDBE PROGRAMA

Pri razporeditvi nosilcev programov pa je menil dr. Cvetko Doplihar, da bi za mlekarstvo morala postati nosilec predelave za celotno območje prav Mlekarna Maribor; za sadjarstvo proizvodnjo in plasman kvalitetnega sadja hladilnica Maribor, za predelavo industrijskega sadja Petovja Ptuj.

Ta organizacija združenega dela se mora vključiti v pro-

gram predelave povrtin na tem območju. Kar zadeva vinogradniško proizvodnjo, ki je usklajena med sedanjimi pridelovalci območja, pa si moramo prizadevati, da bodo organizacije združenega dela storile več kot doslej, za prodajo odličnih štajerskih vin. Manjka program pridelovanja poljščin, zlasti za tiste, ki predstavljajo na tem območju izredne tržne viške in jih vsaj v zadnjem času zanemarjamo. Gre za proizvodnjo in prodajo krompirja. Programe bodo morale izdelati službe, s katerimi razpolagamo, vsekakor pa računamo na izdatnejšo pomoč Ekonomskega centra v Mariboru kot tudi Gospodarske zbornice Maribor, ki je v formiranju. Programi, za katere se bomo skupno dogovorili morajo biti za nas zakon. Hkrati se moramo dogovoriti za kreditiranje in financiranje. Ustrezna bančna kreditna politika mora podpirati razvoj kmetijstva in predelave na tem območju.

Faza povezovanja, ki jo predlagamo ni zaključena. Z vsemi programi, ki smo jih navedli in ob njihovi realizaciji s predvideno sedanjo proizvodnjo se želimo povezati s trgovino.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Pričetek del na izgradnji RTC v Ptuj

V ponedeljek 14. marca 1975 je težki gradisov buldožer zarezal prvo plast zemlje, v okviru gradbeno pripravljanih del na izgradnji Rekreativsko turističnega centra v Ptuj. To je začetek pospešenih del na tem, za ptujsko občino pomembnem turističnem objektu.

Dela, ki jih opravljamo na gradbišču Rekreativskega centra so pripravljalnega značaja. Pred samim pričetkom gradbenih del je potrebno gradbišče pripraviti. Med pripravljalnimi dela spada organizacija gradbišča (postavitve barak za pisarne, skladišča, sanitarije in druge), dovod električne energije, napeljava vode, ureditev oz. izgradnja dovoznih cest ter dovoz gradbenega materiala. Od dobro pripravljene organizacije gradbišča so v velik meri od-

visna sama gradbena dela, odnosno rok v katerih morajo biti zaključena. Predvidevamo, da bomo do konca marca ta dela zaključili in pričeli pospešeno graditi letne baze in objekte bazenske tehnike.

V dokaz, da smo se del resno lotili objavljamo nekaj posnetkov, s čimer želimo prepričati tudi najbolj nejeverne »Tomaže«, da so dela na izgradnji RTC resnično stekla in da se bomo v mesecu juniju letos tudi kopali. F. Z.

Delavci Gradisa so zasadili prve lopate

Nadaljnje povezovanje kmetijstva

(Nadaljevanje s 1. str.)

SAMOUPRAVLJANJE KMETOV

Predstavniki kmetijskih zadrug so v razpravah analitično obravnavali dosedanje delovanje zadrug, zlasti razdrobljenost proizvodnje. Menijo, da niso krivi za takšno stanje samo v zadrugah, ampak zaradi vrste postavljenih konceptov povezovanja, ki se niso realizirali; predvsem so menili, da je bilo premalo storjenega za povezovanje proizvodnje, predelave in trgovine.

V razmerah po sprejeti ustavi ni nobene bojazni več za odtujanje sredstev ali dohodka, brez kontrole delavcev in kmetov, brez njihovega soglasja in dogovarjanja in programov ter skupnega vlaganja. Ni pomembno kakšna oblika povezovanja obstoja, zato je nujen sestanek.

Samoupravljanje kmetov v kmetijskih zadrugah je izredno pomembno, saj je kmet navezan na kmetijsko zadrugo s svojim delom in sredstvi. Ne glede na obliko povezovanja samouprava kmetov ne bo okrnjena, temveč so še večje možnosti medsebojno se proizvodno in samopravno povezovati in dopolnjevati.

Kmetijske zadruge na tem območju želijo urediti kreditno — hranilno službo, povečati sredstva kmetov in jih povezovati pri investiranju na sredstva Kmetijske razvojne skupnosti in kreditne banke. Negativno vzdušje obstaja

v KZ in med kmeti, proti tistim, ki prihajajo kot ponudjevalci združevanja z različnimi obljubami. Zanimivo je to, da vsakdo izven tega območja ponuja boljše pogoje kot jih ta isti ponuja doma. Na sestanku je bila pomembna ugotovitev povezati v območje proizvodnje, predelavo in trgovino. Ne smemo dopustiti, da to območje ostane izključno proizvajalec surovin za druga območja.

POVEZATI SE DRUGE KMETIJSKE ORGANIZACIJE IN MLEKARNO

Povezovanje kmetijske proizvodnje s predelavo ima svoje mesto v različnih stališčih oz. sklepih. Zato so predstavniki Mlekarnice Maribor menili, da so vse dosedanje razprave, ki so jih imeli pokazale da je njihovo mesto v okviru tega agroživilskega kompleksa. Upoštevati pa tudi dejstvo, da so vezani na širše območje za preskrbovanje z mlekom in tudi njihova trgovska dejavnost seže na širše območje.

Predstavniki Kmetijskega kombinata Slovenska Bistrica je menil, da so se nekatere težave, ki so nastopale v tem podjetju uredili. Glede povezovanja pa meni, da je le to nujno v okviru območja, tako kot je bilo že prvotno zastavljeno. Škoda je le to, da so izven tega še vedno nekatere organizacije, ki bi spadale v ta kompleks. Nedvomno pa je prav tako nujno nadaljnje

povezovanje s trgovino.

POVEZOVANJE KMETIJSTVA NE MORE BITI STIHIJNO

V razpravi je sodeloval sekretar MS ZKS Slavko Soršak, ki je med drugim dejal:

»Povezovanje v kmetijstvu ni samo interes delavcev in kmetov, ampak je prav tako interes širše družbe. Proizvodnja hrane je pomembna družbena dejavnost. Upoštevajoč družbeni širši interes povezovala — pomeni, da ne moremo pristati na stihijno povezovala, temveč moramo imeti načrtano politiko programa združevanja sredstev in dela na ustavnih načelih. Pri združevanju kmetijstva smo naredili sicer že nekaj s tem, ko smo oblikovali sedanji SOZD. Takrat smo tudi dejali, da gre pri oblikovanju tega SOZD le za prvo fazo povezovala. Čeprav v tej prvi fazi niso bili vključeni vsi partnerji, ki so se v začetku pričeli dogovarjati za združitev. Nekaj teh se ni povežalo. Povezovanje naprej je bilo načrtano že takrat in sicer, da se poleg že povezanih, vključijo tudi Kmetijski kombinat Slovenska Bistrica in Mlekarna Maribor. Tako formirana povezanost agroživilskega kompleksa pa se naj v nadaljevanju kot enakopravni partner povezuje s trgovino. Tudi ta povezava ne more biti zaključena, ampak je nujna povezava tudi naprej. To je bil koncept, ki ga je nujno

tudi programsko pripraviti in medsebojno uskladiti.

Že v dosedanjem razvoju bi se morale kmetijske zadruge v interesu kmeta in delavcev, zaposlenih v kmetijskih zadrugah povezati s SOZD KPK, s sedežem v Ptuj. To je danes toliko bolj aktualno z ozirom na samo spoznavanje v kmetijskih zadrugah, ki je bilo danes v razpravi skoraj pri vseh predstavnikih KZ prisotno.

Podpiram predlog za formiranje ustreznega organa, ki naj čimprej preuči vsa vprašanja povezovanja, hkrati pa pripravi skupni razvojni program. Povezava je nujna in tudi skrajni čas je za to saj so mnogokje že dalje, kot smo mi v naši regiji.«

DOGOVOR ZA AKCIJO

Na sestanku, kot je razvidno iz kratkega povrsnega zapisa razprave so ugotovili, da celotna kmetijska predelovalna in trgovska dejavnost spada skupaj.

Dogovorili so se za skupni iniciativni odbor, v katerega imenujejo delavski oziroma zadrugni sveti po dva člana, ki ima za nalogo pripraviti vse potrebno za razpravo. Rok je bil dogovorjen do 31. marca 1975. Za izdelavo programov nadaljnjega razvoja posameznih kmetijskih panog in predelave pa bodo angažirali Ekonomski center Maribor in Regionalno gospodarsko zbornico.

Franc Tetičkovič

Sklepi o nadaljnjem razvoju in povezovanju kmetijstva v občini in regiji

SKUPŠČINA OBČINE MARIBOR:

Skupščina občine Maribor je na svoji novembrski seji v lanskem letu obravnavala položaj in vlogo ter razvojne možnosti kmetijstva v bočini Maribor in sprejela sklepe, ki jih v celoti objavljamo.

1. Skladen razvoj kmetijstva v občini je kljub relativno skromnemu deležu v skupnem številu prebivalcev (10%) in v družbenem bruto produktu (3,8) občine, zaradi mnogih drugih temeljnih funkcij pogoj za razvoj ostalega dela gospodarstva.

2. V pogledu tehnološke modernizacije in pospeševanja intenzivnega izkoriščanja obdelovalnih površin, je kmetijstvo v naši občini doseglo pomemben napredek, zlasti na področju družbenega sektorja in na manjšem številu kmetij. Zasebni sektor je na splošno napredoval le pri oskrbljenosti z osnovno strojno opremo. Se vedno pa kmetijstvo zaostaja za razvojem ostalega dela gospodarstva in za splošnim razvojem v naši družbi.

3. Razvoj kmetijstva in

kmetijska proizvodnja v naši občini nista dosegla na vseh področjih programiranih ciljev. Pri nekaterih vrstah kmetijske proizvodnje je obseg proizvodnje celo nazadoval. Osnovni vzroki ležijo predvsem še vedno v nezadostnih in nekontinuiranih materialnih vlaganjih za zadovoljitev osnovnih pogojev, za modernizacijo in povečanje proizvodnje. Tudi nestabilnost cen in neurejenost tržišča ter nezanesljivost plasmna pridelkov imajo prav tako izredno negativne učinke. Nizka akumulativnost kmetijske proizvodnje povzroča nesorazmerno nizek osebnostni in družbeni standard zaposlenih, kar ima za posledico pomanjkanje ustreznih strokovnih kadrov in delovne sile.

Pomemben prispevek k razvoju kmetijstva so dale po-

klicne, srednje in Višja agromomska šola, z rednim in izrednimi oblikami izobraževanja. Za izboljšanje položaja kmetijstva in k povečanju proizvodnosti dela bistveno vplivajo strokovni kadri, zato je potrebno oblikovati kmetijske centre za izobraževanje z združevanjem obstoječega kmetijskega šolstva.

4. Površine obdelovalnih kmetijskih zemljišč se zelo hitro zmanjšujejo, kar velja še posebej za površine, ki jih zavzemajo delovno intenzivne kulture. V zadnjih desetih letih se je površina njiv zmanjšala za 1948 ha (12,9%), površina vinogradov za 343 ha (20,7%) ter površine ostalih kmetijskih zemljišč za 1580 ha (4,11%). V kmetijska zemljišča občine posegajo predvsem pospešena gradnja infrastrukture (ceste, letališče, kanal SDI), industrijska in stanovanjska gradnja ter črnogradnje. Pomemben negativni učinek pa je imelo tudi pretirano drobljenje in parceliranje kmečkih posestev.

5. Kmetijska zemljiška

skupnost mora v bodoče skrbno nadzirati posege v kmetijska zemljišča. S svojo politiko mora skrbeti za racionalno uporabo še razpoložljivih zemljišč in z intenzivnejšo proizvodnjo nadomestiti izgube površin zemljišč. Prostorsko in urbanistično planiranje v občini mora biti usklajeno s politiko zaščite kmetijskih zemljišč.

6. Pomembne površine kmetijskih zemljišč v zasebnem in družbenem sektorju ostajajo neobdelane. To velja za odročne ter slabše dostopne predele Kozjaka in Pohorja ter za obmejna področja, ki so podvržena najmočnejšemu razseljevanju kmečkega prebivalstva.

7. Kmetijska zemljiška skupnost mora prevzeti vsa neobdelana zemljišča. To pa seveda ne pomeni, da bo v bodoče kmetijstvo moglo samo reševati vse svoje probleme temveč bo potrebna posebna skrb celotne družbe in konkretna materialna pomoč občine in bank. Takoj bo

(Nadaljevanje na 4. str.)

Vsak časopis, bodisi interni ali širši, mora v skladu z zakonom o informiranju v svojih izhodiščih, namenu in ciljnih informiranja delavcev ali občanov, imeti temeljno zasnovo časopisa. V zasnovi je opredeljena politika informiranja, način informiranja preko časopisa, namen informiranja in nalog časopisa. V času izhajanja Naše poti smo že v uredniški politiki izvajali zasnovo, ki jo opredeljuje zakon oziroma drugi sprejeti dokumenti družbeno političnih in samoupravnih organov ter dejavnikov.

Uredniški odbor je na svoji seji obravnaval zasnovo časopisa, ki je sestavni del poročila o delovanju uredniškega odbora in poslovanja časopisa »Naša pot«. Uredniški odbor se je odločil objaviti posebej zasnovo in jo tako izpostaviti javni razpravi. Pomeni, da želimo od vseh delavcev, od delavcev v kmetijsko prehranbenem kombinatu in zunanjih dejavnikov, zlasti kmetijskih sekcij pri občinskih konferencah SZDL občin Maribor, Lenart v Slovenskih goricah in Ptuj ter njihovih drugih organov, da nam posredujejo njihove pripombe in predloge k zasnovi časopisa. Hkrati želimo tudi od vseh družbeno političnih organizacij, samoupravnih organov v SOZD KPK dobiti čim več koristnih napotkov za dopolnilo zasnove in tako tudi programsko usmerjenost delovanja našega časopisa. Vse pripombe in predloge bodo koristile pri programiranju časopisa, ki mora postati še bolj instrument slehernega delavca v KPK, za uveljavljanje njegove osnovne pravice biti informiran o vseh dogajanjih, ki so osnova za njegovo delovanje kot samoupravljalcu.

V zasnovi izpostavljamo naslednje vsebinske opredelitve informiranja delavcev s časopisom »Naša pot«.

1. Informiranje delavcev je ena izmed najpomembnejših ustavnih določil, iz katerega izhaja dolžnost vseh odgovornih dejavnikov v organizaci-

jah združenega dela KPK, zagotoviti načine in sredstva ter oblike informiranja vseh delavcev in kmetov — kooperantov o najpomembnejših dogajanjih v TOZD, podjetjih, obratih za kooperacijo ali KZ v okviru SOZD KPK.

Glasilu delovnih skupnosti SOZD KPK »Naša pot« s sedežem v Ptujju je del in ena izmed oblik sistematičnega informiranja delavcev in ne izključuje drugih potrebnih oblik informiranja. Časopis je sestavni in dopolnilni del informiranja in spoznavanja med delavci KPK in tudi vsklajevalac izkušenj na različnih področjih čela, v kmetijskih organizacijah združenega dela, njihovih samoupravnih organih strokovnih služb, hkrati pa tudi mobilizator za doseganje zastavljenih skupnih ciljev s programi, sporazumi, dogovori, sprejetih v okviru različnih organov v SOZD KPK.

2. »Naša pot« vključuje vse delavce v krog sodelavcev za izražanje stališč, pogledov in tako pomaga vsem za uresničevanje proizvodne, samoupravne, delegatske, družbeno politične funkcije v združenem delu, povezan s samoupravnimi interesnimi in krajevnimi skupnostmi s posameznih območjih, kjer živi in dela.

3. Glasilo »Naša pot« je tribuna za posredovanje in izmenjavo mnenj o vseh proizvodnih samoupravnih vprašanjih in problemih, s kateri-

mi se srečuje delavec pri svojem delu in aktivnosti. Mnenja, stališča in interesi, izraženi v delegacijah TOZD, kmetijskih delegacijah, iz katerih delegirajo delegate za skupščine družbeno političnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti. Namen je predvsem v aktiviranju in mobiliziranju ne le delegatov in delegacij, ampak mobiliziranje vseh delavcev za vsklajeno reševanje vprašanj in problemov, ki so v proizvodnih predelovalnih, trgovskih, gostinskih enotah, TOZD oziroma v SOZD KPK.

4. V okviru SOZD KPK delujejo obrati za kooperacijo s kmeti, ki predstavljajo večino oblik proizvodnega sodelovanja s kmeti v mariborskem območju. Kmetje se vključujejo v proizvodno sodelovanje po načelu združevanja dela in sredstev. Proizvodnja, predelava, in druge dejavnosti v okviru obratov ali kmetijskih združenj, povezana z enakimi TOZD v okviru SOZD, mora biti v glasilu ustrezno in širše zastopana. Posebno pozornost je časopis dolžan posvetiti samoupravnim odnosom med kmeti in enotami oziroma TOZD KPK kot tudi s krajevnimi skupnostmi.

5. Glasilo »Naša pot« in vloga pri izmenjavi ter obdelavi vprašanj proizvodnje, predelave, trgovine in gostinstva ter kooperacije s kmeti v okviru SOZD, je osnovno vprašanje informiranja in mobiliziranja v okviru časopisa. Namen je vsekakor prenašati in izmenjavati izkušnje za vzpodbujanje in doseganje čim več rezultatov. Za to izmenjavo pa so zadolžene strokovne službe vseh organizacij združenega dela, združene v SOZD. Vsi pogoji za to doseganje obstajajo, zato je mobilizacija teh sil izredno pomembna in potrebna toliko večje pozornosti.

6. Izmenjava izkušenj pri samoupravnih oblikah in odnosih, upoštevajoč specifičnost, naj vodi k čim večji enotnosti in povezanosti v okviru SOZD. Posebno mesto mora imeti v časopisu samoupravljanje in delovanje družbeno-političnih organizacij v TOZD.

7. Glasilo je namenjeno tudi informiranju in izmenjavi stališč ter predlogov, s ciljem enotnega nastopanja tudi na vseh drugih področjih, ki niso posebej opredeljena. Ta področja pa so: vzgoja in izobraževanje ter usposabljanje kadrov, šport in rekreacija, družbeni standard, varstvo pri delu, pogoji dela v TOZD, skratka vse, kar je povezano z dejavnostjo delavca v TOZD.

8. Časopis mora s svojim delovanjem — informiranjem in pisanjem biti mobilizator vseh dejavnikov in posameznikov za doseganje ciljev, zastavljenih v TOZD, zlasti pa še v okviru SOZD. Pri tem

mora biti kritičen do vsega, kar bi oviralo te cilje uporabljajoč pri tem objektivno kritiko na eni, moralno stimulacijo kot tudi predloge za materialno stimulacijo, za dosežke na drugi strani.

9. V glasilu Naša pot nadaljevati z informiranjem o vse drugih dosežkih v posameznih TOZD, ki imajo lahko spodbudno in mobilizacijsko vlogo pri drugih.

Vsak zaposleni naj ima možnost posredovati tudi svoja mnenja in opažanja v posameznih TOZD ali enotah o dogajanjih, ki zavirajo razvoj in doseganje ciljev ali pa celo zavestno onemogočajo uveljavljanje zahtev in po samoupravnih poti sprejete politike in programov.

10. Osnovna izhodišča za dejavnost glasila kolektivov v okviru SOZD je ustava in njena določila ter zakonski predpisi. Sklepi in stališča, so sprejeta v ZKJ oziroma ZKS in konkretizacija le teh v organih ZK regije in občinah ter v samoupravnih organih, drugih družbeno političnih organizacijah — SZDL, sindikatih, Zvezi socialistične mladine, ki zadevajo vprašanja kmetijstva.

Prosimo vse, ki imajo dopolnitve ter predloge za dopolnitve zasnove časopisa, da jih pošljejo najkasneje 15 dni po objavi v časopisu Naša pot. Predloge in dopolnitve pošljite na naslov: Uredniški odbor »Naša pot« 62250 Ptuj, Muzejski trg 2.

K R A T K E V E S T I

V Uradnem listu SRS, št. 5-187/75 je objavljen odlok o premijah za kravje mleko, za čas od 1. januarja do 31. decembra 1975. Organizacijam združenega dela, ki pridelujejo kravje mleko same ali v kooperaciji z individualnimi proizvajalci in ga prodajajo, se plačuje premija 0,15 din za liter mleka.

Poleg te premije jim pripada še premija v višini 0,15 din za liter mleka lastne proizvodnje, če gre za mleko, pri katerem je čas redukcije metilenskega modrila daljši kot dve uri.

Premija za mleko se izplačuje le tisti organizaciji, ki ima vpeljana matično knjigovodstvo, selekcijo in kontrolo proizvodnosti krav. Premije za mleko, pridelano v kooperaciji z individualnimi proizvajalci se izplačujejo le organizacijam, ki imajo z individualnimi proizvajalci sklenjene pogodbe o proizvodnji in odkupu mleka.

V isti številki uradnega lista SRS je objavljen družbeni dogovor o uresničevanju dolgoročnega programa razvoja kmetijstva v SR Sloveniji za obdobje 1974—1980.

(Nadaljevanje na 13. str.)

Pričetek del na izgradnji Rekreativno turističnega centra v Ptujju

Delegacije v TOZD so zaživele

O delu delegacij v TOZD in drugih oblikah združenega dela posameznih kombinatov in tovarne mesnih izdelkov, združenih v SOZD KPK, smo doslej premalo pisali.

Z namenom nekoliko širše predstaviti delo delegacij smo zaprosili vse predsednike delegacij in konferenc delegacij za nekaj njihovih mnenj o dosedanjem delu. Namen je predvsem izmenjati izkušnje v delovanju delegatov in tudi ugotoviti stanje ter na osnovi tega vzpodbuditi vse odgovorne dejavnike za še aktivnejše delo delegacij in njihovih konferenc.

Ceprav smo poslali vprašanja pravočasno, na žalost nismo dobili odgovorov od vseh, niti od večine. Zato bomo postopoma objavljali v našem časopisu stanje in aktivnost.

Spremljanje dela delegacij bo stalna skrb uredniškega odbora časopisa. V vsaki številki bodo objavljene najpomembnejše vesti o delu delegacij.

V časopisu želimo tudi neposredne pogovore z delegati o njihovem delu in jih tudi predstaviti širšemu kolektivu.

Med prvim sogovorniki je Franček Fekonja, skladiščnik iz Agrokombinata Lenart v Slovenskih goricah.

Med obiskom v Lenartu sem želel v pogovoru le ugotoviti, kdo bo prvi sogovornik za »Našo pot« o tako pomembnih oblikah odločanja, ki smo jih vzpostavili z ustavo. Zato sem povpraševal kdo je med

najbolj aktivnimi v družbeno političnem življenju v kolektivu in krajevni skupnosti, kjer živi.

Niso se mogli odločiti, češ aktivnih je precej v kolektivu Agrokombinata Lenart, vseeno pa so predlagali za pogovor Frančka Fekonja, skladiščnika.

Takoj ob srečanju se je opravičil, češ: »Časa imam zelo malo, ker moram na sejo komisije za odlikovanje pri občinski skupščini Lenart«.

Obljubil sem, da bova pogovor opravila hitro. In res bila sva takoj pri jedru.

Franček Fekonja je predsednik konference delegacij za delegiranje delegatov za samoupravne interesne skupnosti. Konferenco sestavljajo delegacije: TOZD Proizvodnja in storitve Agrokombinata, Veterinarska postaja in delavci enote Gozdnega gospodarstva Maribor — v Lenartu.

Kot predsednik konference delegacij ima dosti skrbi, saj mora kot je dejal vso gradivo najprej preštudirati sam, imeti skrb, da ga preučijo v delegacijah in tako pridejo na sejo konference s stališči delegacij.

V zvezi z gradivom se je potožil: »Gradiva je večasih res preveč, pa še to ni najhujše, bolj zaskrbljujoči so roki, ki so prekratki za temeljito preučitev.«

»Vam kdo pomaga pri obravnavanju gradiva na seji konference?«.

»Ni težav, vedno so nam na razpolago predstavniki kombinata ali iz občinskih samoupravnih skupnosti, pa tudi skupščine občine. Veliko nam pomaga pri tem tudi naš tajnik samoupravnih organov«.

»Sklepam, da ste precej obremenjeni z zadolžitvami, zmorete vse?«

»Težav doslej ni bilo, čeprav je res, da bi gradivo za seje bilo lahko napisano tudi bolj enostavno!«.

Ali delegati poročajo na sejah konference o stališčih, ki so bila sprejeta v skupščinah in tudi o njihovih stališčih, ki so jih zastopali na zasedanjih?«

»Nujno je potrebno, saj s tem spremljamo aktivnost naših delegatov. Spremljamo pa tudi kako se naši predlogi upoštevajo na zasedanjih oziroma, kako so interesi bili usklajeni. Zato o tem vedno poročajo delegati.«

Izkušnje že imate, kaj priporočate drugim delegacijam v SOZD KPK?«

»Najbrž še ne delamo tako kot od nas zahteva ustava, vendar že dosedanje izkušnje kažejo veliko pripravljenost delegatov za delo, zato priporočam predvsem aktivnost, interes, odgovorni pristop do vprašanj, ki so pereča in pomembna za občane pri njihovem vsakodnevnem delu. Pri vsem tem pa je treba izhajati od človeka, občana in njegovih interesov, da le ti pridejo na mesto dogovarjanja in usklajevanja. To moramo dose-

Franček Fekonja

či. Občani so nam pripravljeni pomagati pri tem.«

Menite, da je dovolj znanja pri delegatih za te zadolžitve, ali bi morali organizirati še dodatne oblike usposabljanja?«

»V Lenartu smo pred kratkim končali s posebnim seminarjem za delegacije, na katerem smo izmenjali izkušnje, pa tudi precej znanja smo pridobili na predavanjih.«

To je le delček zapisanih misli, ki jih je razpredal Franček Fekonja o delu delegacij. Njegova aktivnost ni le v podjetju in občini, ampak tudi v krajevni skupnosti v različnih družbeno političnih in družbenih organizacijah. Je tajnik krajevnih organizacij SZDL Jurovski dol, ima zadolžitev pri občinski gasilski zvezi itd.

Skratka aktivno dela povsod. Franc Tetičkovič

Sklepi o nadaljnjem povezovanju kmetijstva v občini in regiji

(Nadaljevanje s 3. strani)

možno obdelati le tiste neobdelane površine, ki imajo osnovne pogoje za obdelovanje (dostopne poti za mehanizacijo) ostale površine pa le postopno, v mejah teh osnovnih ostalih pogojev (kreditni za investicije v nasade in za spremljajoče objekte).

Nujno je tudi preko sinhroniziranih programov zagotoviti določena sovlaganja drugih investitorjev (ceste, vodovod, elektrika, družbeni standard) za naložbe, ki posredno služijo kmetijstvu in vplivajo na njegov razvoj.

8. V okviru občine je nadaljevati napore za rentabilno družbeno in zasebno kmetijsko proizvodnjo. Konkretizacija teh prizadevanj ne more biti orientirana le k dvigavanju cen kmetijskih proizvodov ampak mora biti usmerjena predvsem v intenziviranje in povečanje kmetijske proizvodnje ter v modernizacijo tehnologije in v izboljšanje kvalitete kmetijske proizvodnje. Povečati je tudi napore za večjo stabilnost tržišča kmetijskih proizvodov. Vse to pa nujno zahteva organizacijske in kadrovske izboljšave, kakor tudi materialno pomoč družbe.

9. Zasebno kmetijstvo še na-

prej razvijati v smeri kooperacije in specializacije ter povezovanja v okviru kmetijskih zadrug in obratov za kooperacijo.

10. Deagrarizacijski procesi v občini in neugodni splošni pogoji v kmetijstvu so odločilno vplivali na pospešeno razseljevanje, predvsem mladega kmečkega prebivalstva do meje (izpad 10 %), ki lahko že ogroža sinhroniziran razvoj gospodarstva občine in področja. Ta položaj pa je še bolj kritičen po posameznih krajevnih skupnostih. V manj razvitih krajevnih skupnostih je razmerje kmečkega prebivalstva sicer na videz ugodno, vendar pa je glede na gostoto prebivalcev in glede na negativno gibanje števila prebivalcev, kakor tudi v pogledu starostne strukture položaj v teh krajevnih skupnostih še bolj kritičen posebno, če izvajamo krajevna središča.

11. Pospešena deagrarizacija in razseljevanje kmečke mladine, pospešuje nastajanje neugodne starostne strukture kmečkega prebivalstva, kar povzroča nove in obsežne socialne probleme na kmetijskih področjih. Ti pojavi so intenzivnejši na obmejnem in hribovskem območju.

Reševanju teh problemov morajo posvetiti posebno pozornost in družbeno skrb samoupravne interesne skupnosti socialnega skrbstva ter jih reševati v sodelovanju s kmetijsko zemljiško skupnostjo.

Ker nekateri stanovanjski objekti ostarelih kmečkih prebivalcev intenzivno propadajo tako, da so za bivanje neprimerni in življenjsko nevarni, se morajo v okviru teh ukrepov na enak način v določenih kritičnih primerih reševati tudi ti problemi.

Reševanje socialnih problemov ostarelih kmetov je treba omogočiti po družbeni preloji tudi po zakonu in ne samo s pristankom kmetov (vzdrževanje po otrocih).

Nujno je tudi ustrezno valorizirati kmečke starostne pokojnine.

12. Kmetijstvo na obmejnem območju je v vseh osmih krajevnih skupnostih zaradi zaostalatosti še posebej problematično. Nekoliko ugodnejši je položaj le v krajevni skupnosti Ceršak in Sladki vrh.

Problem kmetijstva na obmejnem območju se mora reševati v širšem okviru vzporedno z reševanjem vseh ostalih problemov in ukrepov za razvoj obmejnih območij.

13. Za pospeševanje razvoja obmejnih območij, mora skrbeti celotna Slovenija z ukrepi ekonomske politike, v smislu ukrepov za razvoj manj razvitih območij v SRS. Sodelovati mora tudi občina in gospodarstvo naše občine.

14. Občina mora izdelati konkretni akcijski program razvoja kmetijstva in kmečkega turizma ter v tem okviru posebno opredeliti program za razvoj kmetijstva in kmečkega turizma na obmejnem območju. Ta program mora stimulirati specializacijo in modernizacijo pridelovanja na osnovi reorganizacije. Vgrajen mora biti celoten instrumentarij stimulacije, ki bo sprejet v okviru republike, dopolnjen z ukrepi občine.

Izvajanje tega programa mora biti sinhronizirano in pogojeno z vsemi ostalimi (ukrepi na področju infrastrukture in družbenega standarda (razvoj cest, vodovoda, električnega omrežja, prometa, ambulanc, šol otroških vrtcev in podobno).

15. Analiza uspešnosti sanacije Agrokombinata Maribor kaže, da kombinat v zadnjih letih ni napravil takšnega napredka v smeri sanacije poslovanja kot smo ob sprejetju sanacijskega načrta pričakovali.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Gostinsko podjetje Haloški biser, Ptuj povezano s KK Ptuj

V četrtek 20. marca 1975 so se delavci Gostinskega podjetja »Haloški biser-Grad Borl« izrekli skoraj v absolutni večini z referendumom za vključitev v Kmetijski kombinat Ptuj kot temeljne organizacija združenega dela

Rezultat referenduma je edinstven, saj je od 321 zaposlenih, glasovalo za združitev 311, proti 5 delavcev. Na volišče niso prišli le trije, 2 glasovniki sta bili neveljavni. To

so rezultati glasovanja za vključitev v Kmetijski kombinat, vsekakor pa kažejo veliko enotnost kolektiva in hkrati odločenost, da s to enotnostjo in vztrajnostjo za

Gostinski obrat Agrokombinata Lenart — Črni les

(Nadaljevanje s 4. strani)

ti. Sanacija je potekala zlasti v smislu dodatnega opremljanja in investiranja v nove kapacitete, ki omogočajo popolnejšo delovanje OZD, ni pa posegla v kadrovske sestavo tako globoko, kot je bilo predvideno. Se danes so skoraj vse strokovne službe in obratovodna mesta zasedena slabše kot bi to želeli.

Pri ocenjevanju uspehov in neuspehov je potrebno poudariti, da so v analizi poudarjene predvsem slabosti, zato celotna slika le ni tako neugodna.

16. Število družbenih kmetijskih delovnih organizacij kaže še vedno na izredno veliko razdrobljenost v občini. Takšen položaj povzroča velike težave pri vodenju enotne in racionalne kmetijske politike ter je vzrok za slabše uspehe pri vseh aktivnostih, v smeri hitrejšega izboljšanja položaja kmetijstva v občini.

17. Po večletnem prizadevanju za povezovanje kmetijske proizvodnje, predelave in trgovine, je bila v preteklem letu ustanovljena SOZD kmetijsko prehranbenega kombinata za podravsko regijo. V novo sestavljeno organizacijo sta se iz naše občine vključila le Tovarna mesnih izdelkov Košaki in Agrokombinat Maribor, ki ima v svojem sestavu kmetijsko združeno delo Maribor.

18. Nujno je vertikalno povezati ustrezni del trgovine s primarno kmetijsko proizvodnjo in predelavo kmetijskih pridelkov (Mlekarna, TMI Košaki, Vinag) z vključitvijo v SOZD — Kmetijsko prehranbeni kombinat ali preko ostalih oblik povezovanja.

19. Družbene kmetijske delovne organizacije v občini se morajo v cilju izboljšanja delovnih uspehov, tesneje povezati.

Kmetijske zadruge, vključno s KZ Maribor, bi se morale kot temeljne organizacije vključiti v združeno organizacijo, na nivoju OZD. Ta pa bi se nadalje povezovala, bodisi z Agrokombinom Maribor ali še bolje v SOZD. Takšna združena organizacija v občini, bi ob razdelitvi interesnih področij, lahko uspešno izpolnila svojo osnovno nalogo — podružabljanje in usmerjanje zasebne kmetijske proizvodnje in bi tako lahko prispevala k boljšemu aktiviranju kmetijskih proizvodnih zmogljivosti zasebnega kmetijstva v občini. Uspešno pa bi se lahko vključila tudi v povezavo s trgovino.

20. Kmetijska zemljiška skupnost je bila v decembru 1973 formirana z začasnimi organi upravljanja. Ker mora KZS prevzeti obsežne in važne naloge, je nujno, da se do

Delavci Gostinskega podjetja »Haloški biser — Grad Borl« so se izrekli skoraj v absolutni večini z referendumom za vključitev kot TOZD v Kmetijski kombinat Ptuj. Na sliki volilna komisija pri svojem delu. (posnetek: Jože Slodnjak)

doseganje boljših rezultatov gospodarjenja in poslovanja nadaljujemo skupno z vsemi delavci Kmetijskega kombinata.

Tudi delavci v Kmetijskem kombinatu so na vseh zbiorih delavcev in zbiorih kmetov kooperantov soglasno potrdili vključitev Gostinskega podjetja »Haloški biser — Grad Borl«. Namreč delavci v kombinatu so se odločali v skladu s samoupravnim sporazumom o združitvi dela in sredstev TOZD v KK Ptuj, da tudi o tako pomembnih zadevah, kot je združevanje dela in sredstev z drugimi organizacijami združenega dela odločajo z jav-

nim glasovanjem na zbiorih delavcev. Zato so tudi o združevanju z gostinskim podjetjem Haloški biser — »Grad Borl« se odločali delavci Kmetijskega kombinata javno. Udeležba na zbiorih je bila polnoštevna. Povsod so pozitivno ocenili prizadevanja kolektiva gostinskega podjetja in menili, da bomo skupno lažje uresničili programe razvoja gostinstva in turizma. V zvezi s tem je prav gotovo zanimiva analiza, ki je bila podana na sestanku skupne komisije dva dni pred referendumom.

Program, ki je bil sprejet na razširjeni seji političnih aktivov obeh podjetij za pripravo na referendum in na zbore delavcev, je bil v celoti realiziran. Pomeni, da so vsi družbeno politični, samoupravni in vodstveni dejavniki obeh podjetij zelo odgovorno pristopili k uresničevanju postavljenih nalog. Prvenstveno je za poudariti, da so bili delavci v obeh podjetjih podrobno informirani o namenu združitve kot tudi o programih nadaljnjega skupnega razvoja.

Na sestanku so se člani komisije dogovorili za naloge po referendumu in o seji delavskega sveta v Gostinskem podjetju »Haloški biser — »Grad Borl«, in sicer o realizaciji zastavljenega programa združitve.

Delavci obeh podjetij so se zavestno odločili za skupno gospodarjenje in poslovanje ter nadaljnjo razvijanje gostinske in turistične dejavnosti. Zaupanje, izkazano v obeh kolektivih zavezuje vse odgovorne dejavnike v obeh podjetjih in to: vodilne delavce, strokovne službe, samoupravne organe, družbenopolitične organizacije za čimhitrejšo realizacijo programov. To bomo dosegli s skupnimi prizadevanji, pridnostjo, delavnostjo vsakega na svojem delovnem mestu kot tudi z enotnostjo in odgovornostjo. Tako bomo omogočili vsem zaposlenim ustrežnejše pogoje dela in doseganje višjega dohodka ter standarda.

Franc Tetičkovič

DELO SAMOUPRAVNIH ORGANOV

Agrokombinat Maribor TOZD kmetijstvo

Delavski svet Agrokombinata Maribor TOZD Kmetijstvo je na svoji 15. redni seji, dne 27. februarja 1975:

— potrdil II. del inventurnega elaborata za leto 1974 z zadolžitvami, da se razčisti višek v trgovini z repromaterialom, hladilnici sadja in obratu ribištvo ter da se osnovna sredstva, ki še lahko služijo svojem namenu, ponovno ocenijo in vključijo;

— potrdil zaključni račun za leto 1974;

s celotnim doh. 110.652.273,22 din

doseženim doh. 41.370.877,34 in ostanikom doh. 48.921,37

— zadolžil glavnega direktorja, direktorja TOZD Kmetijstvo, vodje panog in upravne obrate, da izdelajo program ukrepov za sanacijo obstoječih proizvodnih kapacitet in proizvodnje TOZD Kmetijstvo ter izdelajo koncept razvoja posameznih panog TOZD Kmetijstvo, v okviru Agro-

kombinata Maribor in SOZD za prihodnje srednjeročno obdobje;

— na osnovi rentabilitetnega izračuna odobril ureditev in otvoritev lokala za prodajo sadja, zelenjave in pijač na Ptujski cesti v Mariboru;

— na osnovi sklepa o začasnih oblikah TOZD Kmetijstvo imenoval komisijo z nalogom, da ugotovi primernost te oblike še vnaprej, oziroma da izdela predusnutek stališča za reorganizacijo TOZD Kmetijstvo;

— odobril nabavo treh buldožerjev TG-50 in treh buldožerjev TG-90.

Zinka Berlič

Agrokombinat Lenart DELAJSKI SVET

Na 28. seji Zadrúžnega sveta TOZD Kooperacija z dne 20. marca 1975 in na 33. seji delavskega sveta TOZD Proizvodnja in storitve, ki je bila 20. marca 1975, so obravnavali:

Obveščanje in delegatska razmerja

Delegacije se še vedno veliko ukvarjajo s pojmom »povratna informacija«, torej z vprašanjem, kako obveščati svoje volivce o delu, ki ga je opravila delegacija.

Vendar to vprašanje ni najbolj bistveno, kajti veliko pomembnejše je vprašanje, kako pritegniti volivca, delavca v delovni organizaciji ali občana v krajevni skupnosti, da bo tvorno in aktivno sodeloval pri oblikovanju skupnih odločitev že pri njihovih pripravah. Kako doseči to, da bo prišel delegat na sejo skupščine, kamor je bil delegiran, obogaten ne samo s stališči svoje delegacije, temveč s stališči delavca — občana.

Postavljati v ospredje vprašanje »povratne informacije«, ki je postalo v novih samoupravnih odnosih drugotnega pomena, ne pomeni nič drugega, kot še ohranjati preživele odborniške oziroma poslanske metode dela. Do sprejetja nove ustave smo namreč veliko govorili o dolžnostih odbornika ali poslanca, da svojim volivcem občasno poroča, kako umno in odgovorno opravlja naloge, ki so mu bile zaupane z izvolitvijo.

V novih samoupravnih odnosih pa je »začetna« informacija nesporno pomembnejša od »povratne«. Delavec — občan naj sodeluje že pri oblikovanju družbenih stališč za posamezne načrtovane projekte ali akcije. Zato mora biti ta občan pravočasno in vsestransko seznanjen o tem, kar hoče ustrezna skupnost uveljaviti. Le na tak način se bo

mo izognili raznim tehnokratskim, birokratskim ali političnim zlorabam naše samoupravne ureditve za cilje, ki niso skladni z našo ustavno ureditvijo. Danes ne smemo več dopustiti, da bi posamezna upravna telesa v pisarnah izdelala načrte, sama poskrbela (tudi pri upravnih telesih) za razna soglasja, ki so v postopku potrebna, nakar bi poskale še občanov zgolj formalni »da«, češ da je stvar že tako daleč in bilo je že toliko stroškov, da bi bila družbena škoda, če to ne bi bilo družbena škoda, če to ne bi bilo sprejeto.

V novih samoupravnih odnosih je nujno treba od občana pravočasno dobiti pristanelek, še predno nastopijo veliki izdatki in preden gre načrt tako daleč, da je umik otežkočen in povezan s stroški. V ta namen mora biti občan pravočasno seznanjen in to dobro, vsestransko obveščen. Popolnost obveščanja na vseh ravneh je namreč eden izmed temeljev naše samoupravne družbe. Kolikor bolj bo vsak član skupnosti obveščen, toliko lažje ga bo zavajati in toliko lažje se bo vključil v neposredno, aktivno poseganje v samoupravne procese.

Nezadovoljiva obveščenost ali celo tendenčno obveščanje občana, s prizvokom psihološke prisile, češ kdor se bo temu načrtu upiral, ne zagovarja naprednih stališč in podobno, je bila velikokrat kriva, da se je naš občan raje skril v družbeni brezimnosti, kjer je bil bolj tihi opazovalec naših družbenih dogajanj. Kritiko pa je držal zase.

(Kmečki glas, 26. marec 1975)

— o pristopu k podpisu Družbenega dogovora o razporejanju dohodka, osebnih dohodkov in nekaterih drugih prejemkov ter o gibanju, obsegu in strukturi skupne porabe v letu 1975, v občini Lenart;

— o pristopu k podpisu samoupravnega sporazuma o programu temeljne telesne kulturne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti za gozdarstvo, samoupravne stanovanske skupnosti in raziskovalne skupnosti;

— o določitvi njihovih podpisnikov in o izvolitvi delegatov;

— o razglasitvi javne razpave za predlog odloka o proračunu občine Lenart;

— o potrditvi zaključnega računa hranilno kreditne službe za leto 1974.

Francka Dečko

»Košaki« TMI Maribor DELAJSKI SVET

Delavski svet »Košakov« TMI Maribor je na izrednih sejah, z dne 28. 2. n 10. 3. 1975 sklepal:

— o potrditvi zaključnega računa za leto 1974;

— o potrditvi predloga amortizacije za drugo izmeno;

— o zadolžitvi vodilnih delavcev, da uredijo zadevo v zvezi z kritjem izgube tržnice v Velenju, za leto 1974. Rok za izvedbo je 15. marec 1975.

Do tega datuma mora biti opravljen podpis pogodbe.

— o zadolžitvi kontrolnih organov, da pripravijo analizo in ugotovitve izgube v tržnici. Komerciala pripravi predlog za dovoljenje kalu;

— o povečanju enote dohodka za 10 %, od 1. 1. 1975 dalje;

— o izločitvi sredstev sklada skupne porabe, v znesku 687.831,20 din, ki se po zaključnem računu za leto 1974 do koriščenja začasno uporabi v obratne namene.

Tončka Čurič

O seji delavskega sveta SOZD KPK, ki je bila 9. 4. 1975, bomo poročali v prihodnji številki.

Naloge Zveze komunistov

Na posvetu sekretarjev osnovnih organizacij Zveze komunistov v TOZD, krajevnih skupnostih, ki ga je sklical komite občinske konference Zveze komunistov Ptuj so bile posredovane in sprejete naloge, ki so neposredno postavljene pred vse organizacije v Kmetijskem kombinatu.

Glede idejno političnega usposabljanja je v letu 1975 vključeno v program usposabljanja komunistov v osnovnih organizacijah 6 tem.

Od 5.—13. aprila 1975 bo organizirana partijska politična šola, ki jo obiskujejo tudi naši člani iz Kmetijskega kombinata.

Evidentiranje kandidatov za srednjo partijsko šolo v Mariboru, iz vrst delavcev, ki izpolnjujejo predpisane pogoje.

V jeseni prične z rednim delom politična šola »Josip Broz Tito« v Kumrovcu. Za to šolo evidentirajo vse osnovne organizacije v ptujski občini, vendar bosta izbrana le dva. Veljajo isti pogoji kot za srednjo partijsko šolo.

Na posvetu so bile obravnavane priprave na mladinsko delovno akcijo »Haloze 75«, v kateri bo sodelovalo čez 800 brigadirjev iz vse Slovenije. Mladinska delovna akcija je organizirana za izkop glavne vode za vodovo v smeri

Lancova vas — Majšperk, in sicer v dolžini 13 km.

Vrednost investicije predstavljajo 15 milijonov dinarjev. Stroške brigade — za orodje in prehrano bo pokrivala republiška konferenca ZSM Slovenije. Brigadirji bodo taborili v Majšperku. Naloga sekretarjev je povezati se z vodstvi mladinskih organizacij in evidentirati mladince in mladinke za mladinsko delovno brigado, po posameznih imenah. Evidentirati tudi brigadirje še za drugi dve mladinski delovni akciji v Sloveniji in sicer na Kozjanskem in Brkinih.

Osnovne organizacije ZKS so zadolžene za evidentiranje razredno naravnanih članov ZK za vodilna in vodstvena delovna mesta v organizacijah združenega dela kot tudi za funkcije v občini, republiki in federaciji. Za evidentiranje pride za enkrat v pošte kader s srednjo, višjo in visoko izobrazbo.

Sekretarji osnovnih organizacij so bili tudi informirani o skupni vsoti zbranih sredstev na območju občine Ptuj za kraje, prizadete po potresu na Kozjanskem.

V ptujski občini je bilo zbranih v obeh akcijah skupaj 2.979.570,05 din. S tem so prav gotovo pokazali visoko stopnjo solidarnosti.

T.F.

Gospodarjenje v l. 1974

Gospodarsko finančno poslovanje Agrokombinata Lenart

Leto 1974 je bilo leto uveljavljanja določil nove ustave na področju organiziranja združene dela. Težnjam za stabilizacijo gospodarstva se je pridružila težnja zaustavitve inflacijskih tokov, zlasti v povečanju rentabilnosti poslovanja in z vsestransko štednjo. Za to leto je značilna visoka stopnja rasti gospodarske aktivnosti, ki pa jo spremlja istočasno povečana nestabilnost na domačem tržišču in v zunanjetrgovinski zamenjavi. Prišlo je do poživitve proizvodnje, zaposlenosti in potrošnje, čeprav je v drugem polletju zabeležena počasnejša rast povpraševanja, ki jo spremlja porast zalog. Celotna gospodarska aktivnost je bila pod močnim vplivom zunanjih faktorjev, čemur se nismo mogli izogniti zaradi velike odvisnosti od uvoza surovin in repromateriala.

Negativna gibanja v našem gospodarstvu so se najmočnejše odražala v kmetijski panogi, ki beleži močan porast cen reprodukcijskih materialov in storitev, medtem ko so cene kmetijskih proizvodov stagnirale oziroma so bile celo v upadu.

Z letom, ki se je izteklo ne moremo biti zadovoljni. Zeleli bi, da se kmetijstvo skladneje razvija tako, da višji življenjski standard naj ne bi bil rezultat nizkih cen kmetijskih proizvodov.

Neugodna gibanja, ki so bila prisotna v širšem slovenskem in jugoslovanskem prostoru se močno odražajo v poslovnih rezultatih — neuspehih poslovanja kombinata.

POSTAVLJENI PLAN FIZIČNE PROIZVODNJE NI DOSEŽEN

Celotni dohodek kombinata kot celote se je v letu 1974 v primerjavi s predhodnim letom povečal za 24 %. Planska pričakovanja niso dosežena — plan je realiziran s 93 %.

Skoraj enako dinamiko rasti celotnega dohodka beležita obe temeljni organizaciji združenega dela in sicer se je realizacija TOZD Proizvodnja in storitve povečala za 25 %, realizacija TOZD Kooperacija pa je večja za 23 %, v primerjavi z letom 1973. Realizacija plana je občutno — za 25 % izpod planskih pričakovanj v TOZD Proizvodnja in storitve, kjer je bil postavljen za 66 % večji plan kot je bil dosežen promet v letu 1973, medtem ko je v TOZD Kooperacija plan realizacije presežen za 10 %.

Na povečanje celotnega dohodka kombinata je delno vplival povečan obseg pitanja mlade

govedi (od 12.469 tisoč din na 16.994 tisoč din), delno pa odkupčivine v kooperaciji. V glavnem pa je povečanje rezultat prikaza interne realizacije in porasta cen v nemketijskih dejavnostih.

Struktura celotnega dohodka nam kaže, da je TOZD Proizvodnja in storitve udeležena v celotnem dohodku s 40 % (v letu 1973 — 39,6 %), za razliko — 60 % pa TOZD Kooperacija. Sama kmetijska dejavnost pa je udeležena v strukturi celotnega dohodka s 25,2 % (v letu 1973 s 25 %), gostinska dejavnost 8,2 % (v letu 1973 — 8,4 %), transportna dejavnost s 5,8 % (v letu 1973 — 6,1 %), na odkup živine odpade 37,3 % (v letu 1973 — 44,3 %), na poslovanje trgovskih poslovalnic v kooperaciji pa 22,7 % (v letu 1973 — 16,1 %) celotnega dohodka.

Iz strukture celotnega dohodka je razvidno, da je dohodek v letu 1974, kljub porastu celotnega dohodka za 24 % v upadu, glede na primerjalno obdobje za 1 %, kar je razumljivo, glede na porast porabljenih sredstev, ki ki so se v letu 1974 v primerjavi z letom 1973 povečala za 28 %. Občutno so porasli materialni stroški in storitve, ki so večji za 42 % v primerjavi s predhodnim letom.

Postavka neproizvodne storitve (koleki, takse, potni listi, de-ratizacija, zdravstveni pregledi, komunalne storitve, cestnine za motorna vozila itd.) so porasle v letu 1974 za 113 % in sicer od 705 tisoč na 1.505 tisoč din in predstavlja pomembno postavko v strukturi stroškov.

Osebnih izdatki, dnevnice in terenski dodatki so se v letu 1974 v primerjavi s primerjalnim obdobjem povečali za 40 %, predvsem na račun porasta višine dnevnice (od 60 na 80 din) in terenskega dodatka v letu 1974.

Izdatki za reklamo in reprezentanco iz leta v leto naraščajo, delno pa zaradi porasta cen.

Drugi materialni stroški — nadomestila za uporabo lastnih avtomobilov, izdatki za prevoz na delo in iz dela, interkalarni obresti od investicijskih kreditov, izdatki za službene obleke, nočni-ne in drugi stroški so porasli za 12 %, predvsem na račun porasta cen, storitev in materiala. Za nadomestila za uporabo lastnih avtomobilov za službene name-nje v letu 1974 je bilo porabljeno 295 tisoč din sredstev, v letu 1973 pa 225 tisoč din, kar pomeni povečanje 31 %. To povečanje je rezultat porasta kilometrine od 0,90 na 1,30 din (44 %).

Povečanje amortizacije v letu 1974 za 39 % je pogojeno z zakonskim določilom, da se amor-

tizacija poveča glede na povečanje cen gradbenih storitev in delovnih priprav za 26 %, delno pa gre povečanje na račun novo nabavljenih osnovnih sredstev.

Pogodbene in zakonske obveznosti so v primerjavi z letom 1973 porasle za 65 %, največji porast je zabeležen pri obrestih za kredite 99 %. Kombinat je zaradi povečanih zalog predvsem pri živini in tudi pri reprodukcijskih materialih ter uporabe lastnih sredstev za investicije moral najeti večje kredite, medtem ko se obrestna mera v letu 1974 ni bistveno spremenila. Delno pa vpliva na izkazani porast obresti dvakratni izkaz obresti v dohodku pri internem kreditiranju.

Precejšen je porast tudi pri postavki bančnih storitev, kjer je porast za 71 %. Zavarovalne premije so porasle za 36 %. Zaradi povečanega obsega zavarovanja v sadjarski proizvodnji in povečanju obsega pitanja mladega goveda.

Pri zakonskih obveznostih ni bistvenih sprememb glede na predhodno leto, ker se osebni dohodki niso povečali. Osebni dohodki v fakturirani realizaciji so v primerjavi z letom 1973 manjši za 2 % in pomenijo v strukturi celotnega dohodka 7 % (v letu 1973 — 9,9 %).

Povečani neto osebni dohodek na zaposlenega izračunan na podlagi opravljenih ur redno zaposlenih delavcev znaša v letu 1974 — 1.952,00 din (v letu 1973 — 1.882,00 din) in se je povečal za 3 %, zaradi spremenjene strukture zaposlenih. Višina osebnih dohodkov se v letu 1974 ni spremenila.

Kot je že navedeno, so porabljena sredstva naraščala hitreje, kot celotni dohodek, kar ima za posledico upadanje dohodka in izkazovanje izgube v znesku 1.017.731,14 din in sicer TOZD proizvodnja in storitve 306.678,81 din, TOZD kooperacija 758.675,49 din, medtem ko je hranilno kreditna služba zaključila z ostankom dohodka v znesku 47.623,16 din.

V TOZD Proizvodnja in storitve beleži najmočnejšo izgubo dejavnost pitanja mladega goveda, ki izkazuje izgubo 2.241 tisoč din brez prispevka za kritje skupnih stroškov obrata in prispevka za skupne službe. Velika izguba v živinoreji je rezultat neurejenih tržnih pogojev v takšni proizvodnji, kjer je bila ponudba večja od povpraševanja. Cene so stagnirale oz. se celo zmanjšale, medtem ko so cene reprodukcijskega materiala znatno porasle (35 — 50 %). To dejstvo sili kombinat k uskladitvi obsega pitanja mladega goveda na razpoložljive količine lastne krme — koruze.

Poljedelska proizvodnja je dosegla ugoden poslovni uspeh pri prodaji poljedelskih proizvodov — pšenici, medtem ko se drugi poljedelski proizvodi vračajo v ponovni proces proizvodnje in sicer se ti porabijo kot osnovni

material za produkcijo mesa in bremenijo živinorejo po nižji ceni, kot bi jih bilo možno plasirati neposredno na tržišču.

Zaradi kadrovskih problemov v gostinski dejavnosti izkazuje ta dejavnost veliko izgubo, v znesku 405.000,00 din.

ZNIŽANJE CEN ŽIVINI, VZROK IZGUBE V KOOPERACIJI

Izguba v kooperacijski dejavnosti je v precejšnji meri posledica močnega padca cen pri kategoriji pitancev do 220 kg — od 24 na 17,00 din, katero pitanje pri kmetih kooperantih je kooperacija v letu 1974 imela močno razvito (cca. 2.000 pitancev); glede na maksimalne marže v absolutnih zneskih, ki so iz leta 1969, ne pokrivajo stroškov trgovanja, zato tovrstna proizvodnja izkazuje precejšnjo izgubo 237 tisoč din.

Izkazana izguba v znesku din 1.017.731,14 je krita v breme lastnih sredstev, in sicer popravka vrednosti terjatev, pri katerih je zakonski rok potekel in iz sredstev rezerv.

Obe temeljni organizaciji združenega dela, ki poslujeta v sklopu kombinata imata dogovorjeno neomejeno solidarno odgovornost kar pomeni, da ena temeljna organizacija združenega dela krije izgubo v drugi temeljni organizaciji združenega dela. Hranilno kreditna služba pa je organizirana v TOZD Kooperacija — posluje kot posebna organizacijska enota s samostojnim obračunom, v smislu zakona o ustanavljanju in poslovanju hranilno kreditnih služb kmetijskih in gozdarskih organizacij in ugotavlja ter razporeja dohodek in ostanek dohodka le v sklade hranilno kreditne službe. Glede na zgoraj navedeno je potrebno pokriti izgubo v znesku 1.065.454,30 din, torej je potrebno za kritje izgube 47.623,16 din več kot je izkazano v bilančnih obrazcih.

Izguba v znesku 1.065.354,30 din je krita v breme popravka vrednosti, pri katerih je zakonski rok potekel v znesku 354.506,00 din, od tega pri TOZD Proizvodnja in storitve 267.815,10 din in TOZD Kooperacija 86.690,90 in iz sredstev rezerv v znesku din 710.848,30, od tega TOZD Proizvodnja in storitve 38.863,71 din in TOZD Kooperacija 671.984,59 din.

Glede na to, ker izkazuje TOZD Kooperacija 758.675,49 din izgube, svojih sredstev za kritje izgube pa ima 86.690,90 din popravka vrednosti finančnega rezultata in 97.091,70 sredstev rezerv, je morala TOZD Kooperacija za razliko do nekrita izgube, iz lastnih sredstev v znesku din 574.892,89 najeti sanacijski kredit pri TOZD Proizvodnja in storitve.

Ivan Kramberger

Poslovno poročilo k zaključnemu računu Agrokombinata Maribor

Agrokombinat Maribor sestavljajo tri temeljne organizacije združenega dela in sicer:

- TOZD Kmetijstvo
- TOZD KZ Maribor
- TOZD Gozdarstvo

Finančni rezultat poslovanja v letu 1974 za Agrokombinat kot celoto in posamezne TOZD je naslednji:

TOZD Kmetijstvo	+ 48.921
TOZD KZ Maribor	— 205.790
TOZD Gozdarstvo	+ 792.683
Skupaj	+ 635.814

Temeljni organizaciji Kmetijstvo in Gozdarstvo sta zaključili poslovanje z boljšim finančnim rezultatom od planiranega in prav tako boljšim od poslovanja v predhodnem letu, TOZD KZ Maribor pa je zaključila poslovanje z izgubo. Problematika posameznih TOZD bo obdelana v nadaljevanju.

Agrokombinat Maribor s svojimi tremi TOZD še ni registriran pri Okrožnem gospodarskem sodišču. Po izčrpanju vseh rednih pravnih sredstev smo se za tekli k izrednim, da bi tako le lahko registrirali TOZD KZ Maribor pod sedanjo firmo. Če nam to ne bo uspelo, bo potrebno izvesti ponovno razpravo oziroma glasovanje o novi organizacijski obliki oziroma statusu TOZD KZ Maribor.

Ob formiranju TOZD Kmetijstva je bilo sprejeto stališče, da se primernost TOZD Kmetijstvo v sprejeti obliki prouči čez leto dni. To je bilo nekaterim razlog, da so skozi ves čas svoje mne-

nje prenašali na druge. Taka negotovost glede organizacijske oblike TOZD Kmetijstvo brez dvoma negativno vpliva na zavzetost posameznikov in celotnega kolektiva in na maksimalno angažiranost pri delu. Zato bo treba to dilemo v najkrajšem času razčistiti.

Nekonstituiranost Agrokombinata, nedokončana formiranost TOZD Kmetijstva sta osnovna razloga, da se ni moglo dovolj odločno pristopiti k organizaciji skupnih služb podjetja in posameznih TOZD ter na osnovi izdelane organizacije k sistemizaciji delovnih mest.

Tako so nastajale nejasnosti v obveznostih in kompetencah posameznih služb kot tudi podjetja in TOZD-jev, kar ni pripomoglo k uspešnosti dela. Problem pri formiranju enotne organizacije TOZD-jev v delovno organizacijo Agrokombinat Maribor je tudi v tem, da se posamezne TOZD preveč zapirajo, tako kadrovsko kot finančno, kar vpliva na učinkovitost posameznih TOZD in podjetja kot celote v njegovem nadaljnjem razvoju.

Problem pri delu je bilo tudi pomanjkanje kadrov v posameznih službah, posebno v zemljiškem oddelku. Kadrovsko ojačiti pa bi bilo potrebno tudi službe nekaterih drugih oddelkov, posebno na področju organizacije in priprave dela ter nagrajevanja. Pomanjkljivosti na teh področjih brez dvoma vplivajo na uspeh TOZD in delovne organizacije kot celote.

OSNOVNI POKAZATELJI POSLOVANJA

1. Celotni dohodek in porabljena sredstva

(v 000 din)				
TOZD	Celotni dohodek	Strukt.	Porablj. sredstva	Strukt.
Kmetijstvo	110.652	62,6	69.281	54,4
KZ Maribor	59.516	33,6	55.443	43,5
Gozdarstvo	6.724	3,8	2.719	2,1
Skupaj	176.892	100	127.443	100

V strukturi celotnega dohodka zavzema največji delež TOZD Kmetijstvo z 62,6 %. Struktura porabljenih sredstev prikazuje

nekoliko drugačno razmerje, saj zajema kmetijstvo le 54,4 % porabljenih sredstev.

DOHODEK IN ŠTEVILO ZAPOSLENIH

(v 000 din)				
TOZD	Dohodek	Strukt.	Število zaposlenih	Strukt.
Kmetijstvo	41.371	83,7	680	85,3
KZ Maribor	4.073	8,2	61	7,7
Gozdarstvo	4.004	8,1	56	7,0
Skupaj	49.448	100	797	100

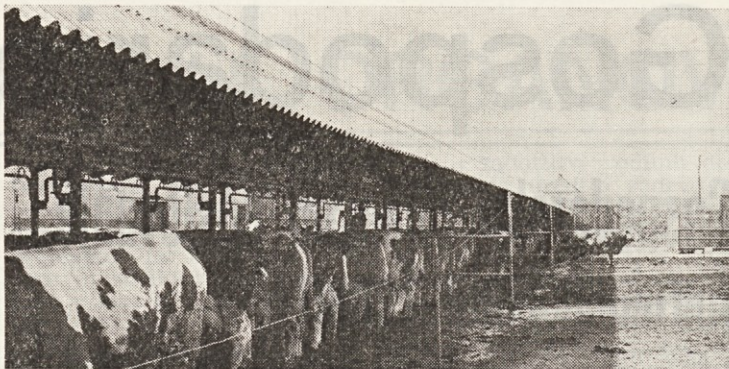
V strukturi dohodka prav tako zavzema največji delež TOZD Kmetijstvo s 83,7 %, kar je bistveno več od deleža v celotnem

dohodku.

Struktura števila zaposlenih se približno ujema s strukturo dohodka.

CELOTNI DOHODEK, PORABLJENA SREDSTVA IN DOHODEK NA ENEGA ZAPOSLENEGA

TOZD	Celotni dohodek	Porablj. sredstva	Dohodek
Kmetijstvo	162.724	101.884	60.840
KZ Maribor	975.672	908.902	66.771
Gozdarstvo	120.071	48.554	71.500
Skupaj	221.947	159.903	62.043

Farma mlekaric na Ogrizkovem — Agrokombinat Maribor

Celotni dohodek na zaposlenega je najvišji v KZ Maribor, prav tako porabljena sredstva. Najvišji dohodek na enega zaposlenega pa prikazuje TOZD Gozdarstvo.

Poprečni mesečni neto osebnih dohodki so znašali:

— Kmetijstvo	2.205 din
— KZ Maribor	2.863 din
— Gozdarstvo	2.790 din
Skupaj AK	2.296 din

Rezultati poslovanja po posameznih TOZD

I. TOZD KMETIJSTVO

TOZD Kmetijstvo je v letu 1974 planirala finančni rezultat + 112.555 din, dejanski finančni rezultat pa je bil + 781.573 din.

I. Finančni rezultati po organizacijskih enotah:

Obrat	Finančni rezultat
Rače-Radvanje	+ 1.997.188
Pesnica	+ 916.966
Kungota	— 770.575
Svečina	— 542.357
Jarenina	— 1.625.563
Pekre	— 107.432
Košaki-Kamnica	— 2.811.592

Obrat	Finančni rezultat
Strojna postaja	+ 954.525
Del. Radvanje	+ 2.327
Gradnje	+ 50.266
Avtopark	+ 27.489
Mešalnica	— 311.254
Ribištvo	— 952.454
Ribogojnica Muta	— 257.729
Tržnice	+ 372.798
Trgovina	+ 95.836
Gostinstvo	+ 281.426
Hladilnica	+ 1.470.851
Sadje-zelenjava	—
Dohodek podjetja	+ 1.995.542
Stanovanjski obrat	— 4.684
Skupaj	+ 781.573

II. Finančni rezultati po panogah v primerjavi s planom:

Panoga	Finančni rezultat	
	Plan	Real.
Vinogradništvo	— 432.499	— 1.856.207
Kletarstvo	— 609.872	— 681.592
Sadjarstvo	+ 218.191	— 2.527.139
Poljedelstvo	+ 1.124.061	+ 6.349.223
Živinoreja	— 1.987.754	— 3.987.321
Strojni park	— 1.434	— 201.662
Ostalo	+ 298.006	— 38.788
Hladilnica	+ 347.561	+ 1.470.851
Ribištvo	+ 68.605	+ 1.210.184
Nekmetijski obrati	—	+ 1.473.413
Dohodek podjetja	—	+ 1.995.661
Stanovanjski obrat	—	— 4.684
Skupaj TOZD Kmetijstvo	+ 112.555	+ 781.573

V letu 1974 je TOZD Kmetijstvo dosegla sorazmerno dobre proizvodne rezultate, saj je razen v vinogradništvu, živinoreji in ribištvu preseгла planirane količine pridelkov. Zaradi izred-

nega porasta stroškov proizvodnje in staginiranja odkupnih cen, pa razen v poljedelski tržni proizvodnji ni dosegla odgovarjajočih finančnih rezultatov.

V primerjavi s preteklimi leti so doseženi naslednji finančni efekti:

Leto	Celotni dohodek v 000 din	Indeks	Dohodek v 000 din	Indeks	Ostanek dohodka
1969	54.816	100	15.819	100	— 405
1970	71.850	131	17.797	113	— 505
1971	78.351	143	20.913	132	+ 1.599
1972	83.999	153	27.268	172	—
1973	84.200	154	26.902	170	— 2.030
1974	110.652	202	41.371	261	+ 781
indeks 73/74 =		131	indeks 73/74 =	154	

Poslovno poročilo k zaključnemu računu Agrokombinata Maribor

Ustvarjeni celotni dohodek in dohodek na zaposlenega:

Leto	Celotni dohodek/zaposl. din	Indeks	Dohodek/zaposlenega din	Indeks
1969	61.730	100	17.814	100
1970	83.547	135	20.694	116
1971	102.420	166	27.337	153
1972	103.066	167	33.457	188
1973	102.720	166	32.819	184
1974	134.449	218	50.268	282

— pokazatelj ekonomičnosti in rentabilnosti:
— celotni dohodek na 100 din po rabljenih sredstev
— dohodek na 100 din povpr. an gažiranih poslovnih sredstev

Leto	Ekonomičnost	Rentabilnost
1969	140,6	100
1970	132,9	95
1971	136,4	97
1972	148,1	105
1973	146,9	104
1974	159,8	113
	indeks 73/74 = 109	1970/1974 = 111,6

III. Fizični obseg proizvodnje v primerjavi s planom za glavne proizvode

Vrsta proizvoda	Enota mere	S k u p a j plan	real.	Na enoto kapacitete plan	real.
Jabolka	kg	3.427.430	5.562.583	7.229	11.725
Hruške	kg	469.500	618.856	14.590	19.231
Breskve	kg	50.000	36.757	6.250	4.595
Vino	l	1.384.890	1.163.723	3.350	2.815
Pšenica	kg	1.668.000	2.141.835	3.757	4.760
Ozimni ječmen	kg	420.500	510.100	3.069	3.864
Koruza-zrno	kg	2.047.500	2.429.161	5.257	5.224
Hmelj	kg	48.000	69.258	1.455	1.776
Mleko	l	2.113.089	1.899.001	4.056	3.716
Pitanci — lastni	kg	84.977	72.092	097	094

II. KMETIJSKA ZADRUGA MARIBOR

Zadruga kot celota je zaključila poslovno leto 1974 z izgubo kljub temu, da je dosegla 59.516.377 din bruto prometa, kar je za 12,60 % višji od planiranega din 52.854.950.

Vzrok za nastalo izgubo smo v glavnem že navedli v predhodnem delu poročila. Razen že navedenega pa je treba še omeniti zvišanje osebnih dohodkov v letu 1974. Tu bi pripomnili, da smo razen pri delavcih in šoferjih izplačevali le akontirane osebne dohodke v višini 90 %. Šoferji in delavci so dobili režijske ure plačane le v višini 90 % od planiranih OD.

Uvedli smo bone za malice, predvsem zaradi fluktuacije delavcev, tako na delo in stalnost. To je nekoliko zvišalo stroške. Na povišanje stroškov pa je seveda vplivalo tudi povišanje vračila za porabo lastnih osebnih avtomobilov, višje dnevnice in ostali stroški službenih potovanj. Precej stroškov smo imeli tudi zaradi odprave ugotovljenih pomanjkljivosti inšpekcijskih služb, posebno požarnovarnostne, tržne, sanitarne in delovne.

KRATKA VEST

Skupščina socialistične republike Slovenije je obravnavala na seji zborov, osnutek zakona o nadomestilu dela obrestni za investicije v zasebnem kmetijstvu.

Bistvo osnutka je v tem, da bodo HKS kmetijskih organizacij opravičene za nadomestilo dela obresti iz sredstev SR Slovenije za kedito, ki jih bodo oziroma dajajo kmetom kooperantom iz sredstev hraničnih vlog, za investicije, ki se realizirajo po programu razvoja kmetijstva za obdobje 1974—80.

Realizacija fizičnega plana proizvodnje

Vrsta pridelka	Enota mere	Plan	Realizacija
— krave — voli	kg	180.000	93.963
— pitanci	kg	778.500	621.041
— teleta	kg	151.000	146.276
— prašiči	kg	22.000	13.395
— ribez črni	kg	75.000	64.300
— orehi	kg	4.600	10.420
— fižol	kg	6.000	3.658
— jabolka in hruške	kg	721.000	1.247.760
— vinski mošt	kg	278.000	254.905
— seno	kg	200.000	97.152
— svinjske kože	kg	24.800	25.078
— polži	kg	7.500	2.150
— rdeča pesa	kg	185.000	145.149
— krompir	kg	615.000	743.332
— mleko	kg	2.079.000	2.494.586
— feferoni	kg	150.000	68.782
— slive	kg	73.000	121.348
— oljarice	kg	500	1.218
— jajca merk.	kom.	—	745.030
— ostale vrtnine	kg	—	17.205

Če analiziramo realizacijo fizičnega obsega poslovanja pri odkupu kmetijskih pridelkov in proizvodov živalske in rastlinske proizvodnje potem ugotovljamo, da pri izpolnjevanju plana odkupa goveje živine nismo dosegli postavljenih nalog. Pitance iz kooperacijske proizvodnje je zadruga odkupila le 80 % postavljenega programa. Vzroki obstajajo predvsem v slabi tržnosti pitalcev živine v letu 1974 in visoki ceni krmičnih mešanec tako, da so kooperanti prešli na manj intenzivno pitanje, zaradi tega se je doba pitanja podaljšala za eden do dva meseca. Pri odkupu krav smo pa planske naloge dosegli le z 51 %. Volov je na našem področju manj, krav pa z ozirom na slabo ceno goveje živine in ne dokaj ugodne cene mleka niso prodajali v takšni meri kot je to bil slučaj v ostalih letih. Napram planu smo odkupili 97 % telet. Tako, da je le manjše odstopanje, katerega pa ne bi bilo, če bi se visoke cene telet v začetku leta 1974 držale še naprej.

S proizvodnjo v sodelovanju v prireji prašičev smo šele v začetni fazi. Imamo le en večji objekt pri kooperantu, ki pa ni bil dograjen v predvidenem roku, tako da še ni dajal predvidene količine pitalnih prašičev — bekonov, zato tudi nismo dosegli zastavljenih nalog.

Znatno boljši uspeh je pri proizvodnji mleka, saj smo planirano količino presegli za 20 %. Tu se še pozna vpliv preusmerjenih kmetij v mlečno proizvodnjo, še dokaj primerna cena mleka v primerjavi s cenami pitalcev in nemoten odvzem vseh ponujenih količin mleka.

III. TOZD GOZDARSTVO

TOZD Gozdarstvo Agrokombinata Maribor gospodari z vsemi gozdovi Agrokombinata, ki ležijo na območju občine Maribor. Pogodbeno gospodari še s 70 ha gozdov Agrokombinata Lenart, v k. o. Lokavec. Površina vseh gozdov znaša 2.986 ha. Dejansko je površina večja, ker v zgornji številki niso zajete površine intenzivnih nasadov oreha in iglavcev na opuščeni kmetijskih površinah.

Po gozdno gospodarskem načrtu se izkazuje lesna zaloga skupaj 595.707 m³ bruto lesne mase ali 199 m³ po ha. Poprečni letni prirastek je za te gozdove izračunan v višini 15.377 m³. Poprečni letni posek je na osnovi gozdno gospodarskih načrtov določen na 12.035 m³ bruto lesne mase, od tega iglavcev 3.374 in listavcev 8.688 m³. Po gozdno gospodarskih načrtih se seka 82 % prirastka in se tako 18 % prirastka akumulira na lesno zalogo.

Karakteristika gospodarjenja

Delo uredniškega odbora v lanskem letu

Uredniški odbor »Naša pot« je za lanskoletno poslovanje in izhajanje časopisa pripravil obsežnejšo poročilo za organe samoupravljanja, družbeno politične organizacije v SOZD KPK. Poročilo je obravnaval uredniški odbor na svoji seji in sklenil povzetek tega poročila objaviti v časopisu. Namen objave je seveda spodbuditi vse delavce k razmišljanju kako časopis še izpolniti, da bo dejansko ne le odraz dogajanja v SOZD, ampak tudi mobilizator za hitrejša napredovanja.

Poprečna naklada v lanskem letu je bila 4500 izvodov po številki. Časopis je obsegal od 16–20 strani.

Skupaj je bilo v lanskem letu natiskanih 25.836 izvodov v šestih številkah, za kar so znašali skupni stroški izdajanja časopisa 179.851,46 din.

Pri časopisu je sodelovalo 42 sodelavcev, ki so napisali skupno 108 sestavkov ali 72,5 %; iz novinarskih zapisov pa je bilo 41 sestavkov ali 27,5 % vseh napisanih sestavkov v lanskem letu. Na vsakega sodeavca odpadeta povprečno dva in pol sestavka. Seveda je to poprečje, nekateri so sodelovali le z enim, dru-

gi pa z več sestavki. Menimo, da je za prvo leto delovanja to vsekakor uspeh in prav gotovo je to odraz zainteresiranosti in odgovornosti do informiranja.

Število sodelavcev pa ni sorazmerno zastopano, saj podatki kažejo, da jih je največ s KK Ptuj z 21, sledita AK Lenart in AK Maribor s 8 in »Košaki« TMI Maribor s 5 sodelavci.

Po vsebini predstavljajo sestavki SOZD 49,66 %, AK Lenart v Slovenskih goricah 10,06 %, KK Ptuj 21,47 %, AK Maribor 10,06 %, KK Ptuj 21,47 % in Košaki TMI Maribor 8,75 %.

snovani tako, da se obstoječi sestoji prevedejo v kvalitetnejše in donosnejše gozdove.

Realizacija plana po dejavnostih obrata v letu 1974 je naslednja:

ODMEVI NA SESTAVKE

Že iz pregleda sodelavcev lahko razberemo, da niso enakomerno razporejeni, nitj v prostoru, katerega zajema časopis, še manj pa v problemih, ki bi jih moral časopis nakazovati oziroma o njih mobilizirati ljudi za reševanje.

Odmev na sestavke, na pisano besedo, na postavljena stališča, je osnovno vprašanje vsakega uredniškega odbora, zato tudi naš ni brez tega problema. Postavlja se vprašanje ali je vse tisto, kar je napisano dobro, mobilizirajoče bilo sprejeto. Pišemo pa zaradi tega, da o nekazanih vprašanih razmišlja vsakdo, kako se aktivno vključiti v reševanje tistega, kar predstavlja problem ne le za posameznika, temveč za celotni kolektiv ali za širšo družbo, če ni pravočasno rešen. Želimo več odzivov na naše pisanje, poročanje, komentiranje in razmišljanje. Le tako bomo lahko

zastavili ustrežnejšo, učinkovitejšo ter aktualnejšo informiranje.

Zato je uredniški odbor postavil v program za letošnje leto izvedbo ankete kar pomeni, da bomo vse bralce ali pa po določenem vzorcu vprašali kaj jim je všeč, kaj ne in česa si želijo več v časopisu. Tako bi na osnovi odgovorov in predlogov poskušali prilagoditi informiranje.

Nekatere kritike, ki jih danes že imamo glede časopisa so v tem, da je le-ta še premalo »sozdovski«, vse preveč pa še »ozedejeviski«. Praktično pomeni, da se še vse preveč ločimo po posameznih kombinatih, premalo pa pišemo o tem, kaj je skupnega. Zato si v programu zastavljamo zlasti tiste naloge, ki morajo biti izvedene v tem smislu, da aktualiziramo vsebino časopisa.

Pri tem želimo podporo in sodelovanje vseh v SOZD.

Urednik

(Nadaljevanje z 9. strani)

v gozdovih Agrokombinata je v tem, da so pretežni del nekalitetni sestoji, udeležba listavcev v glavnem nekalitetna in blizu 70 %. Cilji gospodarjenja so za-

stanovanjskega prostora delavcev in v obnovo njihovih stanovanj. V ta namen se je vložilo skupno z odobrenimi krediti preko 300.000.— din.

Produktivnost dela

Produktivnost dela

Kako se je gibala produktivnost dela glede na dosežene norme v zadnjih letih je razvidno iz tabele doseganja norm in povprečno izplačanih osebnih dohodkov kot se navaja:

2 km traktorskih cest v logariji Pekre in izvedli večja popravila gramoziranja na obstoječih gozdno izvoznih cestah. Pri nabavi opreme smo se v letu 1974 orientirali predvsem na nabavo vitel za traktorske izvleke, s katerimi nadomeščamo pomanjkanje privatnih voznikov. Nabavili smo težji traktor Ferguson 558 z vitlo, zraven tega še prenosno ter nadomestili 6 motornih žag.

Investicije v družbeni standard so bile usmerjene na razširitev

	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974
Popr. št. zap.	62	59	56	58	57	55	54	56
Doseganje norm (%)	101	108	112	118	114	111	112	114
Povprečni OD (din)	880	932	1050	1412	1748	1895	2231	2872
Popr. dvig OD (din)		6	13	34	16	15	17	37

Iz prikaza o doseganju norm je razvidno, da v zadnjih letih bistveno ne odstopajo, kar dokazuje, da so normativi postavljeni realno in ni potrebe po njihovi spremembi.

Osební dohodki so s splošnim porastom osebnih dohodkov v letu 1974 bili tudi primerna stimulacija za večjo produktivnost. Prikazan porast osebnih dohodkov za 37 %, v primerjavi z letom 1973 je upravičljiv, glede na močan porast življenjskih stroškov in na akumulativnost v gozdarstvu, ki je dosegalo v letu 1974 sorazmerno visoko konjunkturo pri prodaji svojih proizvodov. Poprečni osebni dohodki v gozdarstvu Slovenije so bili zabeleženi koncem leta za leto 1974, v višini od 3.000 do 3.500 din. Tako je naš kolektiv še vedno na repu osebnih dohodkov, kar je rezultat nižje akumulativnosti v gozdovih Agrokombinata in delno tudi kvalifikacijske strukture zaposlenih.

V bodoče bo potrebno na produktivnost dela skrbeti predvsem v tem smislu, da se bo delavce opremljalo s sodobnimi stroji in orodjem, da bodo pri delu v gozdu, kjer se zahteva velik delovni napor, znanje in

spretnost, zaposleni delavci res samo močni, strokovno usposobljeni in disciplinirani.

Rentabilnost TOZD

Rentabilnost TOZD je podana v finančnem poročilu zaključnega računa. Na splošno se ugotavlja, da je bil v gozdarstvu, ki ni imelo v letu 1974 visoke konjunktore poslovni rezultat zelo ugoden. Temu primerno je doseganje akumulativnosti za več kot 100 % večje kot je planirano.

Vendar nas sorazmerno visoka akumulativnost v višini 13 % izkazane akumulacije od realizacije v letu 1974, ne sme zavajati. V letu 1975 prihajamo do ugotovitev, da je konjunktura v gozdarstvu in lesni industriji splahnela. Zaloge se kopičijo, odraz temu je že zahteva po znižanju cen in odklanjanju prevzema manj vrednih sortimentov. TOZD Gozdarstvo se bo skušala novim razmeram prilagoditi na ta način, da bodo, kjer bo le mogoče zniževali stroške, racionalno razpolagali s sredstvi in skušali doseči večjo produktivnost in dohodek v tistih panogah, kjer nam tržišče ne bo nenaklonjeno.

Franč Sapač

Izkoriščanje gozdov

Sečnja	obl. igl.	obl. list.	drva	skupaj	%
plan	2.740	3.848	2.564	9.152	100
posek	3.109	5.496	1.926	10.531	115
izvrš. v %	113	143	85		

Prekoračitev 15 % oz. 11.400 m³ je nastopila zaradi izredno ugodnega vremena v novembru in decembru tako, da je bil avans sečnje nepredvideno visok. Prekoračitev sečnje na sečiščih in odpiranja novih sečišč nismo vršili. Prekoračitev sečnje igralcev je nastopila tudi zara-

di neplaniranih krčitev, ki smo jih morali opraviti na smučarskih trasah in zazidalnih površinah, kjer smo sekali na osnovi krčitvenih odločb. Glede na predpisan posek v višini 12.035 brutto lesne mase, je bil posek v višini 10.531 m³ neto lesne mase usklajen.

Obnova, nega in varstvo gozdov

TOZD Gozdarstvo je v letu

1974 imel planirana vsa gozdno gojitvena dela, ki jih je izvršil takole:

Naziv	Plan	Izvršitev	%
pogozdovanje	23,20 ha	24,56 ha	106
negazdovanje	171,65 ha	175,49 ha	102
negazdovanje nasadov	106,00 ha	106,00 ha	100
varstvo gozdov	70,00 ha	70,00 ha	100
urejanje gozdov	1.980 ha v izvajanju		

Izvrševanje plana obnove, nege in varstva gozdov se je vršilo na osnovi predhodno izdelanih gozdno gojitvenih načrtov. Plan je bil v celoti izvršen, vendar z malenkostno prekoračitvijo. Sredstva so bila v glavnem preskrbljena iz lastnih sredstev biološke amortizacije. Del sredstev pa je bil dotiran iz republiškega proračuna, namenjenega za razširjeno reprodukcijo v gozdarstvu. Iz teh sredstev smo dokončno izvršili osnivanje 25 ha orehovih nasadov in cca 10 ha intenzivnih nasadov iglavcev.

Za redno preskrbo saditvenega materiala ima obrat lastno drevesnico v Selnici, kjer proizvedejo zadostne količine sadik

za lastne potrebe in nekaj tudi za prodajo. Počasi se uvaja tudi proizvodnja okrasnega grmičevja in sadik. V letu 1975 bomo iz lastnih sredstev, pretežno pa iz dotiranih republiških sredstev zasnovali novo drevesnico s površino 3 ha v Pekrah, za nadomestilo drevesnice v Selnici, kjer je proglašen zazidalni okoliš.

Investicije

TOZD Gozdarstvo je v letu 1974 izvajala predvsem biološke investicije, kar je razvidno iz prikazanih podatkov. V pogledu tehničnih investicij je potrebno omeniti, da smo napravili nekaj lesenih mostov na gozdno izvoznih cestih. Na novo smo zgradili

Temeljne organizacije KK Ptuj dosegle ugodne rezultate

Z rezultati poslovanja v letu 1974 delavci Kmetijskega kombinata Ptuj nismo zadovoljni, kljub temu, da znaša po zaključnem računu za leto 1974 razlika realizacije din 22.082.000,—.

Ta rezultat predstavlja namreč le 91 % rezultata iz leta 1973 in

to ob 20 % povečanju fakturirane realizacije, 21 % povečanju stroškov v fakturirani realizaciji. V LETU 1974 ...

Rezultati poslovanja v letu 1974 in primerjava le-teh z letnim planom.

Elementi	Plan 1974	Realizacija		Indeksi	
		31. 12. 1973	31. 12. 1974	real. plana isto obdob.	4 : 2
1	2	3	4	4 : 2	4 : 3
I. Celotni dohodek	483.312	432.811	517.536	107	120
1. Materialni stroški	218.766	195.601	244.713	112	125
2. Amortizacija	14.265	12.993	14.924	104	115
3. Nabav. vred. real. trgov. blaga	152.619	144.610	158.059	104	109
4. Popravek fin. rezul. in izredni izdatki	3.522	874	1.079	31	123
5. Razl. med vredn. subst. v začetku in konec leta	+ 400	6.858	2.696	674	39
II. Porabljena sredstva	389.572	347.220	416.079	107	120
III. Porabljena sredstva (I manj II)	93.740	85.591	101.457	108	119
6. Pogodbene obvezn.	12.107	9.730	11.691	97	120
7. Zakonske obveznosti	5.790	3.829	10.296	178	269
8. Za OD in druga izplač. (zajet je tudi del, ki je pokrit iz ostanka dohod. in ni bil med letom vkalkuliran)	55.532	53.534	65.840	119	123
IV. Ostanek dohodka (III manj 6+7+8+9)	20.311	24.182	22.082	104	91

V letu 1974 smo realizirali 7 % planiranega celotnega dohodka ob 112 % realizaciji materialnih stroškov. Porabljena sredstva smo realizirali v višini 107 % planiranih ali za 20 % več kot v letu 1973. Delež porabljenih sredstev v celotnem dohodku se je povečal v primerjavi z letom 1973 in znaša v letu 1974 124 din kar pomeni, da smo v letu 1974 ustvarili nad 100 din porabljenih sredstev, 124 din celotnega dohodka v letu 1973 pa na 100 din porabljenih sredstev din 125 celotnega dohodka, kar predstavlja padec ekonomičnosti poslovanja podjetja v letu 1974 naprav letu 1973.

Na formiranje celotnega dohodka so imele v letu 1974 precejšen vpliv cene, saj je znašal faktor inflacije cca 32 %. Indeksi vseh skupin cen so za lansko leto rekordni. Tako so cene pri proizvajalcih narasle za 33,7 %, cene industrijskih izdelkov na drobno za 30,8 %, cene kmetijskih izdelkov na drobno za 21 % in življenjski stroški za 24,3 %. To so podatki Zavoda SR Slovenije za statistiko.

Iz teh podatkov je razvidno tudi povečanje proizvodnje v kmetijstvu, ki je narasla za 3,4 %.

Na povečanje celotnega dohodka je imela vpliv tudi investicijska poraba.

Že v dosedanjih poročilih sem zapisala, da niso primerljivi podatki o zakonskih obveznostih in osebnih dohodkih.

Na področju financiranja splošne in skupne porabe so bile letos izvršene sistemske spremembe, ki so močno posegle v strukturo teh dajatev.

Viri financiranja

V februarju letos je izšel poseben zakon, ki je sistematično

razvrstil vire financiranja. Zakonsko določeni davki in takse so postali vir financiranja družbeno-političnih skupnosti oziroma splošne porabe, dogovorjeni prispevki in določeni davki iz osebnih dohodkov in iz dohodka TOZD pa viri financiranja skupne porabe. Del prispevkov, ki smo jih do sprejema novih zakonov obračunavali od bruto osebnih dohodkov se namreč sedaj obračunavajo od drugih osnov, kar pa v začetku leta, ko smo sprejemali plane nismo mogli predvideti.

Tiste zakonske obveznosti, ki se obračunavajo od osnove za obračun davka iz dohodka TOZD, so nižje od planiranih, in to zato, ker je tudi osnova za obračun nižja. To je razumljivo, če upoštevamo, da smo v letu 1974 dosegli le 91 % rezultata iz leta 1973.

Pogodbene obveznosti so se povečale v letu 1974 v primerjavi z letom 1973, predvsem na račun zavarovalnih premij, ki so v letu 1974 višje za din 670.000 in znašajo din 5.614.415,—.

Osebnih dohodki so se v letu 1974 povečali napram letu 1973 za 23 %, število zaposlenih na podlagi vkalkuliranih ur pa za 5 %.

V SR Sloveniji so se po podatkih zavoda za statistiko zvišali osebni dohodki za 24,9 %, vendar ta trditev velja le za nominalne osebne dohodke, saj so realni zrasli samo za 0,5 %.

Morda se bo kdo ob tako visokem indeksu povečanja osebnih dohodkov v Kmetijskem kombinatu Ptuj zamislil?

Zaradi tega moramo takoj zapisati, da kljub takšnemu povišanju, osebni dohodki izplačani delavcem Kmetijskega kombinata Ptuj v letu 1974 ne presegajo

meril samoupravnega sporazuma, niti ne dosegajo poprečni osebni dohodek poprečja SR Slovenije. To pomeni z drugimi besedami, da so bili doslej v kmetijstvu osebni dohodki zelo nizki in to velja še danes za osebne dohodeke delavcev zaposlenih v tej dejavnosti. Zaradi tega je nujno, da razmišljamo o dvigu vrednosti točke v letu 1975.

Delež sredstev za enostavno in razširjeno reprodukcijo podjetja, ki jih tvorijo: ostanek dohodka, vsa amortizacija in sredstva prispevka za stanovanjsko izgradnjo se je zmanjšal napram letu 1973 za 4 %. Razlika realizacije, kot sem že zapisala din 22.082.000, torej za 9 % manj kot v letu 1973.

Doseči boljše rezultate

Delavci Kmetijskega kombinata Ptuj smo se trudili, da bi dosegli boljše rezultate. Med prvimi v občini smo sprejeli stabilizacijski program oz. program varčevanja in o realizaciji le-tega že večkrat poročali izvršnemu svetu Skupščine občine Ptuj. Pri realizaciji programa se srečujemo s težavami, ki jih sami ne moremo rešiti.

Poglejmo samo nekatere izmed njih. V letu 1974 so imele močan vpliv na proizvodnjo slabe vremenske razmere, ki so povzročile izpad dohodka skoraj pri vseh kulturah.

Rezultati poslovanja

Zaradi izredno slabega vremena v času spravila koruze na 125 ha razmočenih polj je bil zmanjšan pridelek za 125.000 kg, precejšnji pa so bili tudi dodatni stroški za spravilo preostalega pridelka. Nič boljši niso bili rezultati v sadjarstvu, kjer ni bilo mogoče prodati sadja po cenah, ki bi vsaj delno krile proizvodne stroške. Trgovina žal še zmeraj nima posluha za proizvajalca. Precejšen del proizvedenega sadja iz lastne in kooperacijske proizvodnje smo bili prisiljeni prodati za nekaj par. Če se ne bo spremenil odnos trgovcev do proizvajalcev, se lahko kmetijski proizvajalci upravičeno sprašujemo, kako bodo realizirali določilo resolucije, ki nas obvezu-

je, da povečamo proizvodnjo za 2,5 %.

Močan izpad beležimo zaradi slabega vremena še v hmeljarstvu in vinogradništvu.

Nadalje ugotavljamo izpad dohodka v živinoreji.

Razlog za takšno stanje je predvsem stanje na trgu z živino in s surovinami za proizvodnjo živinske krme, predvsem koruze. Stanje na področju živinoreje je danes takšno, da je vprašanje rentabilnosti poslovanja TOZD, ki se ukvarjajo s proizvodnjo tisto, o katerem v našem podjetju dnevno razpravljamo. Upravičeno se bojimo, da lahko kljub temu, da imamo zaloge ocenjene po variabilnih stroških zaključijo te TOZD v prvih treh mesecih leta 1975 poslovanje z izgubo.

Nesorazmerja med proizvodno in prodajno ceno živine so iz dneva v dan večja, zaradi neustreznega razmerja cen med osnovno surovino za krmo — koruzo in drugimi komponentami, ki so potrebne za krmo živine ter prodajno ceno. Živinoreja je v nemogočem položaju, najbolj pa nas skrbi, ker je tudi jutrišnji dan negotov. Vse bolj nam postaja jasno, da enostranska politika v živinoreji, pa če je še tako dobro zamišljena, ni zanesljiv temelj za daljše obdobje.

Nemogoče je razumeti, da je lahko celo gospodarska panoga privedena v tako nemogoč položaj z uvozno-izvozno dejavnostjo in neskladjem cen, med osnovnim reprodukcijskim materialom in končnim proizvodom.

Na vse to nimamo vpliva in ne moremo poslovati po stroškovnem principu, čeprav tak način poslovanja zagotavlja ustava vsem delovnim ljudem.

Menim, da upravičeno sprašujemo: »Kdo nam bo pomagal kriti izgubo? Kdo bo zagotovil sredstva za osebne dohodke delavcem zaposlenim v tej panogi? Kako in iz česa bo kmet — kooperant vračal kredit, ki ga je najel za preusmeritev kmetije?«

Ostanek dohodka znaša po zaključnem računu za leto 1974 din 13.629.463, od tega smo vložili v poslovni sklad 6.584.156 din, v rezervni sklad 1.328.200,97 din ter za druge namene 129.984 din.

Marija Magdalenc

Motiv z Lošinja

KOŠAKI-TMI Maribor dobro gospodarili

Leto 1974 je »KOŠAKI« TMI Maribor zaključila pozitivno, z ostankom dohodka za sklade v znesku din 4.136.188,84. Ta uspeh je bil dosežen kljub doslej največji mesni krizi v naši državi, ki se je pričela že aprila lanskega leta. Zaradi tega je zelo zanimivo pogledati nekatere številčne

pokazatelje ter ugotoviti kaj je vplivalo na dober finančni rezultat podjetja. Te ugotovitve so še posebno zanimive ker je podjetje v bližnji preteklosti poslovalo na pragu rentabilnosti ali celo z izgubo. Pa poglejmo nekatere pokazatelje:

I. Struktura celotnega dohodka (v tisoč dinarjih)	1973	1974	Indeks
Izdelavni materiali MIZ	121.495	160.347	132
Drugi materialni stroški TUP	9.126	11.631	127
Amortizacija	1.837	2.380	130
Nabavna vrednost trg. blaga	8.926	24.300	272
Izredni izdatki	793	3.019	380
Porabljen sredstva	142.177	201.677	142
Dohodek	20.181	27.645	137
Celotni dohodek	162.358	229.322	141

Gornji prikaz stroškov nam prikazuje, da je vrednost surovine hitreje naraščala od drugih fiksnih stroškov, dohodek pa še hitreje. Ta pojav je posledica dejstva, da je podjetje povečalo svojo proizvodnjo in s tem zmanjšalo fiksne stroške na enoto proizvoda. Iz tega razloga so tudi rezultati leta 1974 boljši od rezultatov, ki so bili doseženi v letu 1973. Pri gornji analizi moramo omeniti da je v izredne izdatke leta

1974 vključen tudi odvzem neupravičene premoženjske koristi, po sodbi Okrožnega gospodarskega sodišča Maribor, zaradi prodaje kož »KOTEKS — TOBUS« Ljubljana po višji ceni kot je bilo odobrena, v skupnem znesku din 1.037.868,00. Nadalje so v tem znesku zajete bonifikacije kupcem ob koncu leta (din 732.526,75), odpis raznih dvomljivih terjatev (126.502,75 din) in drugo.

II. Struktura dohodka (v tisoč dinarjih)	1973	1974	1975
Del dohodka v zalogah	589	—	—
Pogodbene obveznosti	2.481	2.325	94
Zakonske obveznosti	1.314	3.024	230
Osební dohodki	12.144	17.537	144
Drugi osebni prejemki	775	623	80
Skupaj vkalkulirani dohodek	17.303	23.509	136
Razlika v realizaciji (dobiček)	2.878	4.136	144
Doseženi dohodek	20.181	27.645	137

Zakonske obveznosti so porasle v primerjavi s preteklim letom zaradi sprememb v predpisih o prispevkih in davkih. Osební dohodki ki so se v letu 1974 v primerjavi z letom 1973 povečali za cca 44 %, kar je na prvi pogled precejšen skok. Če analiziramo to povišanje pa ugotovimo, da se je število zaposlenih povečalo za 17,3 %, to je od 380 v začetku leta na 444 ob koncu leta. Nadalje je že pri delitvi dohodka povedano, da je podjetje zaključilo leto 1972 z izgubo in da je še nadalje poslovalo z izgubo vse do konca septembra 1973 ter v tem času ni bilo v stanju dvigovati osebnih dohodkov. Da smo približno dosegli povprečno raven osebnih dohodkov v Mariboru je bil potreben znaten skok v letu 1974. Poprečni osebni dohodki v letu 1973 so znašali din 1.964,64 mesečno, za leto 1974 pa 2.377,10 din (vir obrazec OD), in so se torej povečali za 21 %. Kakor smo že omenili smo v letu 1974 prekoračili maso osebnih dohodkov po sporazumu naše grupacije za 341.112,23 din. Ta prekoračitev je posledica zmanjšanja dohodka ob koncu leta za din 1.037.868,00, zaradi odvzema neupravičeno pridoblje-

ne premoženjske koristi kot je že omenjeno. Če pa nam dohodka, ki je leta 1972 bil pridobljen na račun kož, ne bi bilo treba vrniti, bi ob koncu leta lahko izplačali še znesek din 122.267,77.

III. Razdelitev ostanka dohodka (dobička)

Delavski svet je ostanek dohodka razdelil tako, da je najprej pokril tiste potrebe, ki se po zakonu morajo pokriti; to so rezervni sklad podjetja, posojilo v sklad skupnih rezerv občine in republike, posojilo za gospodarsko nezadostno razvite republike in AP KOSOVO ter prispevke za potrebe družbenih služb. Kar je ostalo pa je delavski svet razdelil v poslovni sklad in sklad skupne porabe kakor je razvidno iz naslednje tabele:

I. Za posojila in prispevke: (v tisočih dinarjih)	1973	1974	Indeks
Posojilo za nezadostno razvite republike in AP Kosovo	296	550	186
Za skupne rezerve občine in republike	80	199	248
Za potrebe družbenih služb	30	149	496
Skupaj	406	898	221

II. Za podjetje	1.232	—	—
Za povečanje osebnih dohodkov	404	553	137
V rezervni sklad	—	1.997	—
V poslovni sklad	836	688	82
V sklad skupne porabe	2.472	3.238	130
Skupaj	2.878	4.136	144
Skupaj I in II			

V letu 1973 je delovna organizacija vse do septembra poslovala z izgubo. Šele zadnji trije meseci so bili pozitivni. Zaradi tega so v letu 1973 delavci med letom prejemali osebne dohodke, ki so bili znatno nižji od sporazumskih. Ob zaključnem računu smo to popravili in celoten razpoložljivi del dohodka razdelili na osebne dohodke in sklad skupne porabe. Leta 1973 torej zaradi tega ni bilo ničesar dano v poslovni sklad.

V letu 1974 je v tem oziru situacija popolnoma drugačna. Med letom so bili osebni dohodki, glede na sporazum, izplačani v maksimalni višini tako, da ob koncu leta izkazujemo še prekoračenje v znesku 341.112,23 din. Do te prekoračitve ne bi prišlo, če bi nam ne bil odvzet dohodek zaradi neupravičeno zvišanih cen kožam v znesku 1.037.868,85 din, kakor smo že zapisali v začetku.

Glede na to delavski svet ni mogel sprejeti sklepa o delitvi dela ostanka dohodka za povečanje osebnih dohodkov.

V skladu skupne porabe je delavski svet namenil znesek din 687.831,20 kot ga je predlagala sindikalna organizacija. V letu 1973 je delavski svet namenil v sklad skupne porabe nekoliko večji znesek zaradi tega, ker je bilo takrat potrebno pokriti izplačila za prehrano in za regrese za dopuste, kar za 2 leti in sicer za tekoče leto 1973 in za potrebe leta 1974.

Znesek, ki ga je delavski svet izdvojil iz dohodka po zaključnem računu za leto 1974 v znesku din 687.831,20, bo uporabljen v letu 1975 za pokritje dela stroškov za prehrano delavcev na delovnem mestu, za regrese, za dopuste, za jubilejne nagrade in za odpravnine upokojenim delavcem. Koliko sredstev bo delavski svet namenil za posamezne izdatke še ni znano. O tem bo delavski svet sklepa na eni izmed naslednjih sej.

Kakor je razvidno iz teh nekaj skromnih podatkov je delovni kolektiv za leto 1974 dobro gospodaril, čeprav je bil že v prvem četrtletju ukinjen izvoz mesa v dežele Evropske gospodarske skupnosti. Izvoz mesa pomeni namreč za naše podjetje zaposlitev kapacitet in s tem povečanje storilnosti, rentabilnosti in tudi ekonomičnosti, če so izvozne cene z izvoznimi premijami primerne. Z ukinitvijo izvoza nam je torej velik del dohodka splaval po vodi, vendar smo našli nekatera nadomestna tržišča ter ta primanjkljaj omilili. Pri tem pa ne moremo mimo dejstva, da so nekatera sorodna podjetja, prav zaradi ukinitve izvoza zaključila leto 1974 z izgubami.

Kako smo izkoriščali kapacitete in nadoknadili izpad proizvodnje za izvoz s prodajo na domačem trgu oziroma s prodajo Državnim materialnim rezervam, je razvidno iz količinskih pokazateljev proizvodnje in realizacije kakor sledi:

1. Zakol živine v komadih:	1973	1974	Indeks
Goveda	6.803	11.113	163
Teleta	44	1.628	3.700
Svinje	26.677	37.189	139
Drobnica	785	240	31
2. Proizvodnja in realizacija v tonah	1973	1974	Indeks
Klobasni in suhomesnati izdelki	2.430	2.657	109
Mast	138	273	98
Sveže meso	2.818	3.070	109

Uvodoma smo si zastavili vprašanje, kaj je vplivalo na dokaj dober finančni rezultat v letu 1974, kljub temu, da je bil ukinjen izvoz. Odgovor sicer ni preprost ker za to obstoja mnogo činiteljev, vendar pa z gotovostjo lahko ugotovimo, da je glavni činitelj produktivnost, ki je v lanskem letu temu primerno porasla. Ivan Rotman

Ocena dela SOZD Kmetijstva in agroživilstva v mariborsko-ptujski regiji

Sindikati delavcev v kmetijstvu, živilski in tobačni industriji Slovenije so v petek 11. marca 1975 v Ptuj u sklicali razgovor o doseženih rezultatih in problematiki v TOZD, OZD in SOZD. Razgovora so se udeležili predstavniki treh SOZD: Kmetijsko prehrabenega kombinata, Združenega perutninarstva Slovenije in predstavniki Intesa iz Maribora.

Pred udeležence razgovora so bila postavljena naslednja pomembna vprašanja kot kaj je bilo storjenega v času od podpisa samoupravnega sporazuma, uspehi skupnih dogovarjanj, izvedba specializacije in razdelitve razvojnih programov ter poslovnih funkcij, ki nastajajo pri delitvi dela, funkcioniranje samouprave in politična organiziranost družbeno političnih organizacij v SOZD.

Na postavljena vprašanja so odgovarjali posamezni udeleženci razgovora, ki so v razpravi navedli probleme, ki so se pojavili po podpisu sporazuma.

Skupno je bilo ugotovljeno, da so osnutki razvojnih programov izdelani, niso pa še v celoti usklajeni, kar pa bi bilo za nadaljnje delo nujno potrebno.

Samoupravni sporazumi so v glavnem izdelani in podpisani. Statuti so zaenkrat še v razpravah, zato lahko v kratkem pričakujemo registracijo SOZD. Izjema je Intes Maribor, ki je vključen v SOZD

TIMA Maribor in ima že izdelan in sprejet statut.

Organizacija skupnih služb na nivoju SOZD je v glavnem že izdelana, saj je po mnenju prisotnih nemogoče opravljati delo v skupnih službah delovnih organizacij-podpisnic in v SOZD.

Po mnenju predstavnika republiškega sindikata je vprašanje formiranja skupnih služb na nivoju sestavljene organizacije stvar same organizacije in nalog ter zadoščitev, ki se pojavljajo.

V zvezi z nadaljnjim integracijami je bilo poudarjeno, da je izven tega agroživilskega kompleksa na področju mariborsko-ptujske regije ostala vrsta organizacij kot so npr. kmetijske zadruge na mariborskem območju, Kmetijski kombinat Slovenska Bistrica, Mlekarna Maribor in drugi.

Ob koncu razgovora so prisotni predlagali, da se vertikalno povežejo sestavljene organizacije združenega dela agroživilskega kompleksa v mariborsko-ptujski regiji.

Mihaela Pišek

KADROVSKE SPREMEMBE

AGROKOMBINAT LENART

ZAPOSILILI SO SE:
(v marcu 1975 — 3)

TOZD Kooperacija: Cvetka Kreml
Skupne službe: Ervin Štöger
Obrač gostinstvo in trgovine: Olga Šingl

ODŠLI SO:
(v marcu 1975 — 1)

Obrač gostinstvo in trgovine: Fanika Polič, Bojana Zupančič

AGROKOMBINAT MARIBOR

ZAPOSILILI SO SE:
(v marcu 1975 — 16)

TOZD Kmetijstvo: Alojz Cizerl, Štefan Cizerl, Drago Koren, Oton Paradiž
Kungota-Pesnica: Friderik Korošec
Košaki-Kamnica: Ljubica Hundžar, Ljubica Tršavec
Pekre: Kristina Gabor, Simon Visočnik
»Ribe«: Viktor Pušnik
Strojna postaja: Matija Nerad, Franc Tušek, Štangler Peter
Svečina: Franc Štifter
Uprava: Anton Kranjc, Vida Roškar

ODŠLI SO:
(v marcu 1975 — 10)

TOZD KMETIJSTVO:

Gostinstvo: Gizela Bauman, Emilija Rihter
Jarenina: Janko Senekovič (v JLA)
Košaki-Kamnica: Zvonko Tino-di
Mešalnica: Milan Ačko
Rače-Radvanje: Ruža Mikerevič
Strojna postaja: Mirko Bohin, Marija Vidovič
Uprava: Angelca Terbovšek

UKOKOJILI SO SE:
Jarenina: Andrej Drozg

»KOŠAKI« TMI MARIBOR

ZAPOSILILI SO SE:
(v marcu 1975 — 16)

Sonja Štangler, Miroslav Zupančič, Vlasta Mlinarič, Milan Kramberger, Vesna Perič, Antonija Čurič, Alojz Stachel, Marjan Jambrožič, Stanislav Hostnik, Anton Rakuša, Jože Visočnik, Viktor Vihar, Marko Mirkovič, Edvard Krajnc, Jože Kos.

ODŠLI SO:
(v marcu 1975 — 6)

Ranko Lapčič, Mile Cvijanovič, Ljubomir Kirbiš, Sonja Žnuderl, Otmar Graber, Stanislav Hostnik.

KMETIJSKI KOMBINAT PTUJ

ZAPOSILILI SO SE:
(v marcu 1975 — 7)

TOZD Gozdarstvo: Stevo Savurdič
TOZD Tehnoservis: Vesna Požek
TOZD Mlekarna: Stanko Menoni

TOZD KMETIJSTVO:

DE Pragersko: Josip Jančec
DE Zavrč: Ferdo Vnuk
DE Podlehnik: Jožefa Šeruga
DE Sobotinci: Anton Hojnik

ODŠLI SO:
(v marcu 1975 — 7)

TOZD Tehnoservis: Branko Lovrec, Štefan Lenart

TOZD Kooperacija: Katica Pal
TOZD Kletarstvo »Slovenske gorice«: Rozika Ozvatič (upokojena)

Skupne službe: Franc Grabrovec

TOZD KMETIJSTVO:
DE Podlehnik: Franc Gajšek
DE Dornava: Marija Zlahtič

KRATKE VESTI

(Nadaljevanje s 3. strani)

Družbeni dogovor so sklenili Kmetijska razvojna skupnost Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije, Zadruga zveza Slovenije, Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, Skupščine občin v območja SR Slovenije, Dolenjska banka in hranilnica Novo mesto, Jugobanka — filijala Ljubljana, Kreditna banka Koper, Kreditna banka Maribor in Ljubljanska banka Ljubljana. Družbeni dogovor ima namen zagotoviti večjo proizvodnjo hrane in surovin iz kmetijstva. Hkrati pa ima namen zagotoviti tudi večji dohodek vseh delovnih ljudi v kmetijski proizvodnji, smotrnejše in učinkovitejše izkoriščanje kmetijskega prostora v SR Sloveniji.

Družbeni dogovor vsebuje temeljne razvojne cilje do leta 1980, kriterije za naložbe, vire sredstev, kreditne pogoje za naložbe ter ukrepe podpisnikov za pospeševanje razvoja.

Zbor republik in pokrajin skupščine SFRJ je poslal v razpravo osnutek o premiranju soje in zagotavljanje sredstev za njeno izplačevanje.

Organizacijam združenega dela in kmetijskim zadrugam, ki pridelujejo sojo same ali v kooperaciji z zasebnimi proizvajalci bi se naj izplačevala premija v znesku 1,55 din za kilogram.

Delavci KK Ptuj so se odločili za skupno gospodarjenje z Merkurjem Beograd

Delavci Kmetijskega kombinata Ptuj so na zborih delavcev, ki so bili v času od 17. februarja do 10. marca 1975 odločili o vključitvi TOZD MERKUR Beograd h Kmetijskemu kombinatu Ptuj. O namenu združitve smo pisali že v prejšnji številki, zato samo nekaj ponovitev. TOZD MERKUR je bila doslej TOZD Trgovskega podjetja Slovenija Merkurja iz Celja. Vendar se je TOZD v Beogradu odločila za priključitev k proizvodnemu podjetju. K tej odločitvi je pripomoglo obojestransko dosedanje vzorno medsebojno poslovanje, ki traja že vrsto let. Zato so se delavci Kmetijskega kombinata v vseh TOZD enoglasno odločili za to združitve.

Vsekakor pričakujemo od te združitve precejšnje skupne

rezultate, saj potekajo že dogovori za konkretno skupno sodelovanje na področju kooperacije v Vojvodini, v pridlovanju in odkupu koruze za potrebe Kmetijskega kombinata.

Ta združitev pa ne pomeni samo enostranskega proizvodnega sodelovanja temveč gre istočasno tudi za povezovanje proizvodnje in trgovine v medrepubliških okvirih. Prav gotovo pomeni to nadaljevanje politike, ki je bila sprejeta na kongresih ZK in kot jo določa Ustava. Res je, da je to prvi korak povezovanja kmetijstva s tega območja, vendar upamo, da to ni edini.

Več o TOZD Merkur Beograd pa bomo objavili v naslednji številki, za sestavek pa bomo zaprosili tovariše iz Beograda. Franc Tetičkovič

Ali bomo letovali na Lošinju?

Počitniška skupnost Krško —Materada v Poreču, katere članica je tudi naša delovna skupnost, že od leta 1965 ni dobila niti enega lokacijskega dovoljenja za razširitev bivalnih zmogljivosti za svoje članice skupnosti.

To praktično pomeni, da danes delovne organizacije, ki so članice skupnosti ne morejo pokrivati potreb za letovanje svojih članov.

Razvojne perspektive na tej lokaciji v bodoče nimamo več, to pa je bil vzrok, da smo se v skupnosti odločili poiskati nove možnosti razvoja počitniških zmogljivosti drugje.

Predstavniki skupnosti so našli ustrezno lokacijo v Nerezinah na otoku Lošinj — oddaljeno 16 km od mesta Mali Lošinj. Tudi dogovor z skupščino občine Lošinj je že dokončen, kjer imamo možnost odkupiti 8 ha kompleks naselja v »Kolo«, po ceni 22 din za m² komunalno opremljenega zemljišča.

Skupnost je dala možnost tudi naši delovni organizaciji, ker je seznanjena z našimi potrebami. Vsako leto se srečujemo s problematiko, kako zadovoljiti vse zainteresirane delavce, ki bi želeli letoovati ob morju, ker imamo počitniške zmogljivosti omejene (70 ležišč) kar je premalo za tako številan kolektiv.

Zato je kombinat že v letu 1974 rezerviral na skladu skupne porabe 1.000.000 din za objekte družbenega standarda ter v letošnjem letu predvidevamo 1.500.000 din dohodka za razširitev počitniških zmogljivosti. Na ta način bi postopoma zagotovili dovolj sredstev za cca 100 ležišč. Potrebujemo pa v prvi fazi predvsem lokacijo. Ob istrski obali, ki bi bila za naše potrebe najprimernejša ni mogoče več dobiti primerne lokacije za razvoj delavskega turizma, ker ima prednost predvsem komercialni turizem. Zato je ponudba, ki smo jo dobili sprejemljiva, ker je cena zemlje ugodna. Na navedeni lokaciji bo skupnost gradila 600 ležišč in ostale skupne objekte. Tako ima naša delovna organizacija možnost graditi v tej skupnosti počitniške hišice (družinske ali samske), kot je predvideno po gradbenem načrtu mesta Lošinj.

Naselje Kolo leži ob glavni cesti, ima blizu in lepo dostopno obalo, kompleks je porasel z borovci in cipresami ter oddaljen ca 50 m od morja. Zveze s trajektom od kraja Brestova pri Opatiji, ki pelje do Porozina (20 minut) in naprej ca 70 km po avtocesti, čez otok Cres do Nerezine, so ugodne.

Kombinat bi za potrebe svojih delavcev moral povečati zmogljivosti za najmanj 100 ležišč, zato predlagamo,

da se, v kolikor bo do omejenega nakupa od strani skupnosti prišlo, finansira nakup 1 ha zemljišča. Objekte bi gradili postopoma v nekaj letih in na ta način zmanjšali problem zmogljivosti, ki bo v letošnjem letu še bolj pereč, saj se je delovna skupnost z integracijo »Haloškega biser« povečala skoraj za 300 delavcev ob istih zmogljivostih, ne smemo pa pozabiti tudi širših potreb SOZD-a, ki so prav tako zainteresirane dobiti več zmogljivosti za potrebe svojih delavcev.

Silva Gorjup

Posnetki iz Lošinja vabijo k odločitvi za novo rekreacijsko središče delavcev SOZD (posnetki: Franc Tetičkovič)

Športna tekmovanja v okviru SOZD

Komisija za šport in rekreacijo pri Kmetijskem kombinatu Ptuj je že v letu 1973 dala predlog, da se v okviru SOZD organizirajo športna tekmovanja in razširijo sodelovanja tudi na druga področja, ki do sedaj niso bila zajeta.

V zvezi s tem so potekali razgovori v letu 1974, ki pa niso prinesli vidnejših rezultatov.

Vabimo vse predsednike sindikalnih organizacij in referente za šport, v kolikor jih posamezne delovne organizacije imajo, da čimprej skličejo sestanek v zvezi s tem vprašanjem ter se dogovorijo za nadaljnje delo.

Živorad Marinkovič

Hidromelioracije na območju KK Ptuj

Ceprav smo o hidromelioracijah na območju posameznih občin in kmetijskih oziroma agro kombinatov pisali že prej, pa je vendar to tako pomembno, da moramo ne le samo informirati o poteku del na tem sistemu, temveč da objavljamo sproti, kako se že ta usposobljena zemljišča koristijo. Družbena vlaganja v usposabljanje zemljišč za poljedelsko proizvodnjo so velika, zato je toliko bolj pomembno kako izkoriščamo že usposobljena zemljišča in kakšne rezultate že dajejo.

V ptujskem kombinatu nam je Matko Zemljič v zvezi s tem povedal naslednje:

»Z načrtnimi melioracijami v pesniški dolini je Kmetijski kombinat pričel šele leta 1973 in sicer na površini v izmeri 120 ha in to na področju k. o. Biš. Večji del zemljišča je med rekama Pesnico in Dravnjo, manjše pa izven tega območja.

V lanskem letu so se pričela dela na urejanju zemljišč na površinah v izmeri 470 ha, in sicer od k. o. Biš do k. o. Zg. Velovlak. Ta dela bodo končana v letošnjem maju. V izdelavi pa so projekti za uređitev zemljišč v izmeri 320 ha in sicer od k. o. Zg. Velovlak do k. o. Dornava. Z urejanjem

teh zemljišč se mora pričeti v letošnjem letu. Dela bodo končana v naslednjem letu spomladi. Tako bi bil zaključen del urejanja zemljišč v pesniški dolini, v organizirani družbeni proizvodnji. Izven tega ostaja zasebni sektor, kjer nastajajo težave, največ prav zaradi nerazumevanja posameznih kmetov na tem območju. Vendar spoznanje po napredku mora tudi tod najti svoje mesto. Večina kmetov spoznava, da so prizadevanja družbe v prid njim samim in širši družbi, saj gre za usposabljanje zemljišč in tako pridobivanje novih zemljišč za intenzivno proizvodnjo. Lastnina zemlje v ničemer ni prizadeta, zemlja ostaja kmetu, le način obdelovanja se spremeni v toliko, da je možnost cenejše oziroma rentabilnejše strojne obdelave. Zakaj pravzaprav še opori proti takemu načinu usposabljanja in obdelovanja. Ali še vedno v zavesti ali podzavesti našega kmeta tli parola »vzeli bodo zemljo«, na osnovi katere je pravzaprav bil dosedaj najbolj prizadet kmet. Saj je na osnovi te parole bil prikrajšan ne le za večjo poljedelsko proizvodnjo, ampak s tem tudi za večji dohodek in s tem za višji življenjski standard.

Napredni kmetje spoznava jo to sami, zato bo prav gotovo tudi na zasebnih površinah, ko bodo za to usposobljene, enaki proizvodni rezultati kot na drugih že usposobljenih zemljiščih v pesniški dolini.

V 1973 letu je Kmetijski kombinat Ptuj zasejal s pšenico in koruzo že 120 ha. Rezultati, ki jih ponovno objavljamo so bili proti pričakovanju dobri, saj je hektarski pridelek pšenice dosegel 73 q. V letu 1974 so bile izvedene hidromelioracije na površinah 470 ha. Velik del teh površin je bil že v preteklem letu zasejan, in sicer 140 ha s pšenico in 40 ha z jarim ječmenom. Za setev koruze pa je pripravljenih v pesniški dolini 330 ha zemljišč.

HIDROMELIORACIJE ŠE NISO ZAKLJUČENE

Hidromelioracije pa niso še zaključene. Precejšnje površine se raztezajo ob Polskavi in Dravinji, ki niso urejene in usposobljene. Te površine predstavljajo več tisoč ha. Kmetijski kombinat ima že izdelan projekt za usposobitev površin na območju k. o. Pragersko in k. o. Stražgojnca, ki niso toliko odvisne od

Odmevi v Naši poti

Uredniški odbor je ob razpravi poročila o delu in poslovanju časopisa »Naša pot« lansko leto ugotovil dejstvo premajhnega stika bralcev — članov delovnih kolektivov v SOZD. Nekaj mnenj smo dobili na objavljene članke, so pa redki. Zato smo se odločili, da v program za letošnje leto vključimo posebno anketo, s katero bomo povprašali večino bralcev za njihovo mnenje o časopisu. Tudi predlog želimo, kako časopis popestriti in izboljšati. Seveda anketo bo potrebno pripraviti tako, da bo zajela vse, kar bo pomagalo pri izboljšanju časopisa.

Dokler pa nimamo predlogov, pridobljenih z izvedbo ankete, bomo ubrali še drugo pot in sicer povprašali bomo za vsako številko nekaj bralcev za njihovo mnenje in ga objavili.

Anica Fijačko: »Iz časopisa spoznavam, da smo veliko večji kot smo bili včasih.«

Anica Fijačko, knjigovodkinja v organizacijski enoti Pesnica Agrokombinat Maribor.

V Agrokombinatu je zaposlena že od njegovega nastanka. Stanuje v Svečini. Tod živi njena družina. Mož, Franc Fijačko je upravnik za družne enote v Svečini. Časopis »Naša pot« redno čita.

Kako ste zadovoljni z vsebino?

»Naslov je isti kot smo ga imeli prej za časopis v Agrokombinatu Maribor, vendar sedaj bolj redno izhaja. Tudi preberem več v njem, kako delajo drugod. Spoznavam, da smo veliko večji, kot smo bili včasih. Tudi vsebina je temu prilagojena.

Srečujete se dnevno z vašimi sodelavci in delavci v vaši

organizacijski enoti, kako pa oni ocenjujejo časopis?

»Za časopis, ki smo ga izdajali samo v okviru Agrokombinata Maribor, smo morali sami prispevati določen delež po izvodu. Sedaj je zastoj. Prej smo ob izplačilu osebnih dohodkov, razdeljevali časopis. Delavci so bili nejevoljni zaradi prispevka in niso kazali preveč zanimanja za časopis. Povsem drugače pa je danes, saj ob izplačilu OD sprašujejo, če na primer časopisa še ni, kdaj ga bodo dobili.«

Janko Plesnik: »Časopis mi je všeč, saj je dokaj pester in zanimiv.«

Janko Plesnik, kmetijski inženir, vodja živinorejskega obrata v organizacijski enoti Pesnica.

»Časopis mi je všeč, saj je

bil do sedaj dokaj pester in zanimiv. Preko njega spoznavamo druge kolektive, njihove uspehe, težave, izkušnje pri strokovnem in samoupravnem delovanju. Sem zadovoljen, morda bi kazalo vključiti še več sestavkov iz neposredne prakse.«

Franček Fekonja, skladiščnik v Agrokombinatu Lenart v Slovenskih goricah.

»Prečitam vse. Sem zadovoljen. »Naša pot« je tudi povezovalac med delavci, združenih v SOZD KPK. Predlagam, da pišete tudi o uspehih in delu samoupravnega delavskega nadzorstva po posameznih TOZD.«

Mihaela Pišek, sekretarka samoupravnih organov SOZD KPK, s sedežem v Ptuj.

Z izdajanjem internega glasila »Naša pot« časopisa SOZD Kmetijsko prehrabnega kombinata smo uporabili enega izmed načinov, kako omogočiti delavcem in kmetom — kooperantom, da bodo dobro in pravočasno obveščeni o vseh dogajanjih v TOZD in OZD in SOZD.

Pri pregledu vsebine dosedanjih števk ugotavljam, da časopis vsebinsko zajema področja, ki nas zanimajo, vendar se vse preveč čuti, da

Mihaela Pišek: »Prav bi bilo, da k pisanju sestavkov pritegnemo tudi druge člane kolektiva.«

predstavlja pisanje člankov le obveznost, saj se od številke do številke pojavljajo eni in isti avtorji člankov. Zato bi bilo prav, da k pisanju sestavkov pritegnemo tudi druge člane kolektiva, saj bomo le na ta način dosegli cilje njegovega izdajanja.

S vsebino časopisa sem zadovoljna, saj predstavlja spodbudo za obravnavanje in reševanje aktualnih gospodarskih problemov.

F. T.

ZBORI KOOPERANTOV

V času od 16. do 23. marca 1975 smo na obratu Kooperacija opravili 19 zborov kmetov-kooperantov.

Namen zborov je bil prvenstveno razprava o zaključnem računu obrata Kooperacija za leto 1974, o delitvi dohodka, o investicijskem programu KK Ptuj za leto 1975 ter o kreditiranju v preusmeritvi zasebnih kmetij.

Nadalje so kmetje na zborih odločali o integraciji Gostinskega podjetja »Haloški biser-Grad Borl« in »Merkur« Beograd kot novih TOZD Kmetijskega kombinata Ptuj.

Na zborih so bili potrjeni sklenjeni samoupravni sporazumi in družbeni dogovori o vključitvi v samoupravne in-

teresne in poslovne skupnosti. Istočasno so pa kooperanti na zborih izvolili nove hranilno-kreditne odbore ter aktivne kmečkih žena.

Vsak proizvodni okoliš si je izvolil 5-članski hranilno-kreditni odbor, ki bo sodeloval pri delitvi kreditov za preusmeritve kmetij iz sredstev HKŠ.

Iz aktivov kmečkih žena bo postavljen odbor kmečkih žena tako, da bo v odboru po ena žena iz vsakega proizvodnega okoliša, torej bo skupno v odboru 19 žena, ker je 19 proizvodnih okolišev.

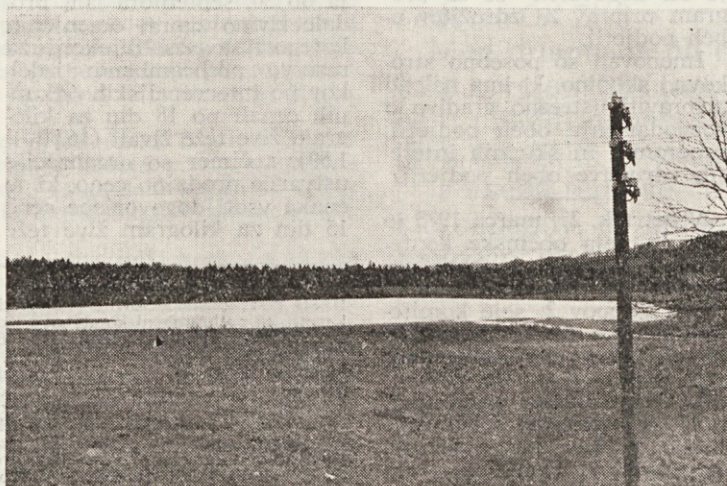
Kooperanti so na zborih sami odločali v kake namene bodo namenili sklad skupne porabe, izdvojen iz ostanka dohodka, ki pripada po delitvi dohodka posameznim proizvodnim okolišem. Nekateri so se odločili, da bodo namenili finančna sredstva za sofinanciranje izgradnje in ureditve zbiralnice mleka na vaseh, drugi zopet, da bodo dali sredstva, ki jim pripadajo za infrastrukturne objekte, to so vaše ceste, oz. za ureditev zadružnih domov in pa za poučne ekskurzije, za ogled preusmerjenih kmetij v sosednja območja. Kmetje so se odločili tudi o nabavi priključkov za obdelovanje zemlje v skupni rabi iz finančnih sredstev ostanka dohodka.

Zelo veliko je bilo tudi razprav okrog spremenjenih pogojev za kreditiranje, previsokih obresti za stroje, o ceni

predhodne ureditve Poljskave. Teh površin je 205 ha in bodo v glavnem urejene že v letošnjem letu.

Ne smemo pozabiti tudi na obrečje Rogoznice, kjer je več kot 100 ha zamočvirjenih površin.

Vsako leto izgublamo v ptujski občini več desetina ha, v letošnjem letu pa z izgradnjo HC Drava II tudi čez 1000 hektarjev rodovitnih obdelovalnih zemljišč. Pridelovanje hrane pa pomeni čedalje pomembnejši dejavnik, zato je obveznost vseh ne le da nadoknadimo izgubljene površine, ampak pridobivamo še dodatne. To pa je skrb vseh dejavnikov, na vseh ravneh družbenega življenja. —čč

KOTIČEK KOOPERANTOV

(Nadaljevanje s 15. strani)

in o odkupu mleka, ter o izenačevanju cen mehanizacije v naših prodajalnah in konkurenčnih trgovinah, o regresu za gnojila, reprodukcijskem materialu itd.

Na Dravskem polju so zahtevali, da bi imeli svoj samostojni proizvodni okoliš s skladiščem za reprodukcijski material ter bi bili tako bolj-

še povezani z obratom.

Na Polenshaku so kmetje postavili zahtevo, da se po možnosti čimprej uvrsti med investicije gradnje trgovine z reprodukcijskim materialom in skladiščem, medtem ko so tudi na Vidmu pri Ptuj zahtevali, da se čimprej pristopi h gradnji trgovsko prodajno-odkupnega centra.

Stanko Korenjak

Krožki za pridelovanje koruze

Že v letu 1973 je Kmetijski inštitut Slovenije preko področnih kmetijskih zavodov dal pobudo za organizacijo krožkov v pridelovanju koruze za zrno. Na pobudo Kmetijskega zavoda Maribor je tudi naša pospeševalna služba v TOZD Kooperacija pristopila k organiziranju teh krožkov.

Že v prvem letu so kmetovalci pokazali interes, da sodelujejo v tem tekmovanju. Kmetje, ki so pridelali največ koruze v zrnu v vsakem krožku so dobili tudi pismena priznanja. Kmetovalec iz našega TOZD, ki je pridelal največ koruze po hektarju, pa je dobil za nagrado 500 kg umetnih gnojil.

To je vsekakor pozitivno vplivalo, da se je v letu 1974 povečalo število kmetovalcev, ki so bili vključeni v te krožke. Namen tega tekmovanja je, da se kmeta zainteresira, da intenzivira pridelovanje koruze in s tem doseže večje hektarske pridelke. S to akcijo bo treba nadaljevati in vključevati čimveč pridelovalcev koruze, s katero smo v Sloveniji odvisni v veliki meri od jugoslovanskega trga. Tudi razvoj živinoreje nas sili, da si zagotovimo več kvalitete krme doma, kajti le tako se bomo lahko vključili z našo živino v cene na svetovnem trgu.

V lanskem letu je delovalo v naši temeljni organizaciji združenega dela Kooperacija 7 krožkov. V posameznem krožku je sodelovalo od 9 do 16 pridelovalcev koruze. Organizirani so bili po združnih enotah. Vodja združne enote je bil tajnik krožka, za predsednike pa so si izbrali kmetovalce iz vrst mladih združnikov. Velikost vključenih površin zasejanih s koruzo je bila od 0,20 do 2 ha. Med letom so spremljali, kako se iz-

vajajo agrotehnični ukrepi, ki so bili predvideni spomladi. Pred obiranjem koruze se je napravila ocenitev pridelkov na osnovi posebnega kalkulatorja za ocenjevanje pridelka koruze v zrnu. Z doseženimi pridelki je dokazano, da lahko pridelke koruze močno povečamo. Glede na potrebe po večjih količinah koruze v zrnu, na drugi strani pa tudi neprestane gradnje silosov bo treba vključiti več površin v pridelovanje koruze v zrnu in silažne koruze.

V letu 1975 bo potrebno več pozornosti polagati tekmovanju v pridelovanju silažne koruze, kajti kvalitetna silaža je že na marsikateri kmetiji dobro znana in služi za pitanje živine, predvsem pa mlečni proizvodnji ki pri nas iz leta v leto narašča. V letu 1973 se je povečal odkup mleka za 18 %, v letu 1974 pa kljub nestimulativni ceni mleka za 8 %.

Za uspešno širjenje koruze in povečanje pridelkov je letos januarja naša pospeševalna služba dobila pokal kot priznanje na izrednem občnem zboru Zadrugne zveze Slovenije. To nam daje spodbudo, da z našim zastavljenim delom nadaljujemo in še več pozornosti in časa namenimo temu delu v naši pospeševalni službi.

Leopold Hameršak

KRATKE VESTI

V četrtek 27. marca 1975 se je v prostorih živilske industrije »Petovica« Ptuj sestala skupna komisija, ki so jo imenovali samoupravni organi Petovica in Kmetijskega kombinata Ptuj. Namen sestanka je bil dogovoriti se za program priprave za združitev obeh podjetij.

Imenovali so posebno strokovno skupino, ki ima nalogo pripraviti ustrezno gradivo o gospodarjenju obeh podjetij, program in skupnih interesih združitve obeh podjetij.

V četrtek, 27. marca 1975 je bila 10. seja občinske konference SZDL Ptuj, na kateri so obravnavali poročilo o realizaciji sklepov 2. seje komiteja občinske konference ZKS po vprašanju razvoja kmetijstva v ptujski občini.

Iz Kmetijskega kombinata Ptuj so v razpravi sodelovali: Janko Mlakar, Miran Glušič, dr. Cvetko Doplihar, Edo Kupčič in Milan Štarkl.

Kako uveljaviti premijo za prodana pitana telela in pitance?

Že v lanskem Uradnem listu SFRJ številka 66/74 je bil objavljen zakon o premijah za prirejo pitanih tele in pitancev, kjer je zapisano, da se bo izplačevala premija po tri dinarje za kilogram spitane živine določenih kategorij. V letošnjem Uradnem listu SFRJ, številka 8/75, pa je bil objavljen tudi odlok o pogojih za uveljavljanje premij za pitana telela ter junce in telice. Ta odlok pa med drugim tudi določa:

— da se bo premija za pitana telela plemenitih pasem in za njihove medsebojne križance izplačevala za živali A in prve vrste, stare do šest mesecev in težke najmanj 150 kilogramov in z 62-odstotno klavnostjo

— za pitane junce in telice, težke od 320 kilogramov (junice) do 350 kilogramov (junci), najmanj 58-odstotno klavnostjo;

— za pitane junce in telice (brez stalnih zob), težke najmanj 450 kilogramov (junci) in 400 kilogramov (telice) s 56 do 58-odstotno ali celo večjo klavnostjo;

— za pitane starejše junice in junce, stare od 18 do 36 mesecev, težke od 450 kilogramov (junice) in do 500 kilogramov (junci) z 58-odstotno klavnostjo in

— za pitance, težke najmanj 470 kilogramov (junci) in 420 kilogramov (junice), z najmanj 56-odstotno klavnostjo.

Po tem odloku se bodo izplačale premije po tri dinarje za kilogram spitanih in prodanih živali kmetijskim zadrugam in organizacijam združenega dela, ki prirejajo telela in junce same ali v sodelovanju s posameznimi rejci. Do izplačila premij so upravičene vse organizacije, ki so imele za telela in junce podpisan rejski dogovor in če je bila ta živina prodana med prvim oktobrom 1974. leta in 31. marcem letos organizacijam združenega dela, ki se ukvarjajo s pridelavo in prodajo teh živali ali njihovih izdelkov.

Pravice do uveljavljanja premij pa nimajo tiste organizacije, ki so od 23. februarja do 30. septembra lani prodale živino zgoraj omenjenih kategorij zvezni direkciji za rezerve prehrabnih izdelkov po intervencijskih odkupnih cenah po 18 din za kilogram žive teže živali (16,50 + 1,50), s čimer so organizacije ustvarile prodajno ceno, ki je enaka vsoti dogovorjene cene 15 din za kilogram žive teže

živali in tri dinarje premije za kilogram.

Za tiste organizacije, ki od 23. februarja do 30. septembra lani niso dobile plačane živine po 15 din oziroma manj kot 18 din za kilogram žive teže živali, imajo pravico do uveljavljanja premije oziroma do razlike med ceno prodane živine do 18 din. Na primer! Če je delovna organizacija uspešno prodala živino po 16 din za kilogram, potem sedaj pripada njej ali kooperantu premija 2 din za kilogram žive teže živali.

Zvezni komite za kmetijstvo pa obvešča organizacije, ki so v času od 23. februarja do 30. septembra lani oddale telela in junce po dogovorjeni prodajni ceni (15 din) in je bila ta cena višja zaradi boljšega odstotka klavnosti po »Odloku o minimalnih odkupnih cenah določa, da se zaradi tega premija ne zmanjša, temveč velja v tem primeru 3 din za kilogram žive teže živali. Za dogovorjeno prirejo pa veljajo sklenjene pogodbe, ki so registrirane pri Skladu za napredek prireje in prodaje živine ter njenih izdelkov ali pri Zvezni direkciji za rezerve prehrabnih izdelkov.

Premije za pitana telela in junce so zagotovljene v proračunu federacije za 1975. leto, izplačevala pa jih bo služba družbenega knjigovodstva in kot smo uspeli zvedeti, je leta že izdala svojim službam natančna navodila o postopku za uveljavljanje premij.

Predpisi službe družbenega knjigovodstva pa v ničemer ne določajo, v kolikšni meri so kooperanti upravičeni do premij. Ali natančneje, služba družbenega knjigovodstva kmetijskih zadrug v ničemer ne obvezuje, da premijo za prodana telela in junce iz kooperacijske zreje odstopijo ali delijo s kooperanti, vendar je Zvezni komite za kmetijstvo o tem že razpravljal in menil, da morajo vsa ta vprašanja med seboj razčistiti kmetijske organizacije oziroma kmetijske zadruge s kooperanti.

Iz številnih razprav in sprejetih sklepov slovenske živinorejske poslovne skupnosti pa povzemamo, da je rejec upravičen na tisti del premije, kolikršen del svojih sredstev in dela je vložil v zrejo, seveda pa se morajo o tem natančno dogovoriti rejci-kooperanti in kmetijske zadruge, ki uveljavljajo premijo za oddano pitano živino!

(Kmečki glas, 2. aprila 1975)

NASO POT, glasilo delovnih skupnosti sestavljene organizacije združenega dela Kmetijsko prehrabni kombinat s sedežem v Ptuj, izdaja delavski svet SOZD. Glasilo ureja uredniški odbor: Ivan Bauman, Miro Bauman in Franc Kovačič (Agrokombinat Lenart), Anton Pučko, Rezika Sajevec in Marjan Simon (Agrokombinat Maribor), Silva Pučko, Ciril Kolarič in Franc Tetičkovič (Kmetijski kombinat Ptuj) ter Maks Budja, Danica Hume in Jože Murko (Tovarna mesnih izdelkov Košaki Maribor). Predsednik uredniškega odbora ter glavni in odgovorni urednik Franc Tetičkovič. Glasilo izhaja mesečno v nakladi 4500 izvodov ter ga prejemajo vsi prejemniki brezplačno. Prispevek pošiljajte na naslov: Kmetijsko prehrabni kombinat, uredništvo Naše poti, 62250 Ptuj, Muzejski trg 2, telefon 77-351, interna 30. Rokopisov in slik ne vračamo. Tiska Ptujska tiskarna, Ptuj, Jadranska 17.